

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

การกำจัดสีย้อมจากขั้นตอนการย้อมสีด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน
และอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน

DECOLORIZATION OF DYE FROM DYEING WASTEWATER BY
COAGULATION AND ELECTROCOAGULATION PROCESS

T108548

กาญจนา ราษฎร์เรืองฤทธิ์
จิราพร สติธาวรรกุล
ณัฐจรรย์ ปลื้มจิต

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน 108548
วัน,เดือน,ปี. - 5 ก.ค. 2553

b. 12223126
i.....

โครงการพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาเคมีทรัพยากรสิ่งแวดล้อม
คณะวิทยาศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2551

**DECOLORIZATION OF DYE FROM DYEING WASTEWATER
BY COAGULATION AND ELECTROCOAGULATION PROCESS**

**KANJANA RATROENGRITH
JIRAPORN SATIRATHAWORNKUN
NATJAREE PLUEMJIT**

**A SPECIAL PROJECT SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF BACHELOR OF SCIENCE
IN ENVIRONMENTAL RESOURCE CHEMISTRY
FACULTY OF SCIENCE
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
ACADEMIC YEAR 2008**

หัวข้อโครงการพิเศษ

การกำจัดสีข้อมจากขั้นตอนการข้อมสีด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันและอิเล็ก
โตรโคแอกกูเลชัน

DECOLORIZATION OF DYE FROM DYEING WASTEWATER BY
COAGULATION AND ELECTROCOAGULATION PROCESS

ชื่อนักศึกษา

นางสาวกาญจนา ราชฤทธิ์

นางสาวจิราพร สติธาวรรกุล

นางสาวณัฐจริย์ ปลื้มจิต

ปริญญา

วิทยาศาสตร์บัณฑิต

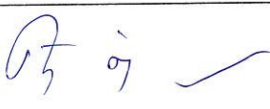

สาขาวิชา

เคมีทรัพยากรสิ่งแวดล้อม

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผศ.พรพรพรรณ ศรีนาค

คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติให้นับโครงการ
พิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเคมีทรัพยากรสิ่งแวดล้อม
ประจำปีการศึกษา 2551

คณะกรรมการสอบ	ลายมือชื่อ
รศ.คณิตา ตั้งคณานุกรักษ์	
ผศ.ดร. ชลอ จารุสุทธิรักษ์	
ผศ. พรพรพรรณ ศรีนาค	

(ผศ.ดร.ชลอ จารุสุทธิรักษ์)

ปฏิบัติหน้าที่ประธานสาขาวิชา

ลิขสิทธิ์ของคณะวิทยาศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

หัวข้อโครงการพิเศษ	การกำจัดสีข้อมจากขั้นตอนการข้อมสีด้วยกระบวนการโคเอก กุเลชันและอิเล็กโตรโคเอกกุเลชัน
ชื่อนักศึกษา	นางสาวกาญจนา ราษฎร์เรืองฤทธิ์ นางสาวจิราพร สติธวารกุล นางสาวณัฐจริย์ ปลื้มจิต
ปริญญา	วิทยาศาสตร์บัณฑิต
สาขาวิชา	เคมีทรัพยากรสิ่งแวดล้อม
ปีการศึกษา	2551
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผศ.พรพรพรรณ ศรีนาค

บทคัดย่อ

โครงการพิเศษนี้เป็นการศึกษาประสิทธิภาพในการกำจัดสีข้อมในน้ำเสียของขั้นตอนการข้อมสีจากโรงงานฟอกข้อม 2 ชนิด คือ น้ำเสียจากอ่างสีข้อมรีแอกทีฟ และสีข้อมดิสเพอร์สด้วยกระบวนการโคเอกกุเลชันและอิเล็กโตรโคเอกกุเลชัน โดยกระบวนการโคเอกกุเลชันใช้อลูมิเนียมซัลเฟตเป็นสารรวมตะกอนร่วมกับแอนไอออนิกพอลิเมอร์ พบว่า พีเอชที่ให้ผลการบำบัดดีสำหรับสีข้อมทั้งสองเป็น 11 ปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่ใช้ร่วมกับพอลิเมอร์เป็น 1900 และ 900 มิลลิกรัม/ลิตร และสามารถบำบัดได้ร้อยละ 4.25 และ 99.47 สำหรับสีข้อมรีแอกทีฟ และสีข้อมดิสเพอร์ส ตามลำดับ การบำบัดด้วยกระบวนการอิเล็กโตรโคเอกกุเลชันซึ่งใช้แผ่นอลูมิเนียมเป็นอิเล็กโทรดเมื่อให้กระแสไฟฟ้าที่ 1 แอมแปร์ และระยะเวลาบำบัด 20 นาที พบว่าสามารถบำบัดสีข้อมรีแอกทีฟได้ต่ำมากเพียงร้อยละ 0.83 ที่พีเอช 7 สำหรับสีข้อมดิสเพอร์สสามารถบำบัดได้ถึงร้อยละ 89.63 ที่พีเอช 9

คำสำคัญ : การกำจัดสี , สีข้อมดิสเพอร์ส , สีข้อมรีแอกทีฟ , อิเล็กโตรโคเอกกุเลชัน ,โคเอกกุเลชัน

Title	DECOLORIZATION OF DYE FROM DYEING WASTEWATER BY COAGULATION AND ELECTROCOAGULATION PROCESS
Students	Miss Kanjana Ratroengrith Miss Jiraporn Satirathawornkun Miss Natjaree Pluemjit
Degree	Bachelor of Science
Major	Environmental Resource Chemistry
Academic Year	2008
Advisor	Asst.Prof.Passawan Srinak

ABSTRACT

This special project studied removal of dye from dyeing wastewater. Two wastewater samples from reactive and disperse dyeing bath were treated by coagulation and electrocoagulation. Aluminium sulfate were used as coagulant combined with anionic polymer. The results showed that optimum pH for both dyes wastes is 11, removal efficiency of 4.25 and 99.47 % at coagulant dosage of 1900 and 900 mg/l for reactive and disperse dyeing wastes, respectively. Aluminium plates were used in electrocoagulation process at electric current of 1 A and reaction time of 20 min. This process can remove reactive dye at low percent removal of 0.83 at pH 7. The better result for disperse dye can be removed 89.63% efficiency at pH 9.

Key words : coagulation , decolorization , disperse dye , electrocoagulation and reactive dye

กิตติกรรมประกาศ

โครงการพิเศษนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่ายที่ได้ให้คำแนะนำ และข้อมูลที่มีประโยชน์ คณะผู้จัดทำโครงการพิเศษนี้ จึงใคร่ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้การสนับสนุนโครงการพิเศษในครั้งนี้อย่างดีและประทับใจตามที่สมควร

ขอขอบพระคุณ ผศ.พรชยวรรณ ศรีนาค ซึ่งเป็นที่ปรึกษาโครงการพิเศษที่ให้ทั้งในด้าน คำปรึกษา คำแนะนำและการดูแลเอาใจใส่ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในการดำเนินโครงการพิเศษนี้มาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร. ชลอ จารุสุทธิรักษ์ ที่ให้คำปรึกษาและคำแนะนำ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในการดำเนินงานนี้มาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ รศ.คณิตา ตังคณานุรักษ์ ที่ให้คำปรึกษาและคำแนะนำ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในการดำเนินงานนี้มาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณบริษัทเปาไดอิ่ง อินดัสเตรียล จำกัด ที่ให้ความอนุเคราะห์นำเสียเพื่อมาทำการทดลองในโครงการพิเศษเรื่องนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณบริษัทแฮนสัน เคมีคอล จำกัด ที่ให้ความอนุเคราะห์สีย้อมเพื่อมาทำการทดลองในโครงการพิเศษเรื่องนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ นายณัฐพันธ์ บุญเสนอ ที่กรุณาเสนอแนะ และแก้ไขเพิ่มเติมโครงการพิเศษนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ เจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์ และเจ้าหน้าที่ธุรการภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการทำโครงการพิเศษให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา พี่ๆ น้องๆ และเพื่อนๆ ที่คอยให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และเติมเต็มกำลังใจตลอดมา จนโครงการพิเศษนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

นอกเหนือจากบุคคลที่กล่าวมาแล้วยังมีบุคคลอีกหลายท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ และให้กำลังใจในการจัดทำโครงการพิเศษ ทางคณะผู้จัดทำโครงการพิเศษใคร่ขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

คณะผู้จัดทำ

นางสาวกาญจนา ราษฎร์เรืองฤทธิ์

นางสาวจิราพร สติธวารกุล

นางสาวณัฐจริย์ ปลื้มจิต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญรูป	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาของโครงการพิเศษ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการพิเศษ	2
1.3 ขอบเขตของโครงการพิเศษ	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
2.1 กระบวนการผลิตอุตสาหกรรมฟอกย้อม	3
2.2 การย้อมสี (Dyeing)	6
2.2.1 การย้อมสี (Dyeing)	6
2.3 วิธีการกำจัดสีย้อมในน้ำเสียจากการย้อมผ้า	10
2.3.1 กระบวนการโคแอกกูเลชัน (Coagulation)	10
2.3.2 การใช้สารช่วยสร้างตะกอน (Coagulation aid)	13
2.3.3 กระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน (Electrocoagulation)	15
2.3.4 การดูดซับ (Adsorption)	18
2.3.5 โอโซนเนชัน (Ozonation)	18
2.3.6 คลอรีเนชัน (Chlorination)	18
2.3.7 การใช้แผ่นเมมเบรน (Membrane Technology)	19
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	22
3.1 เครื่องมือและอุปกรณ์	22
3.2 สารเคมี	22

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
3.3 วิธีการทดลอง	23
3.3.1 การเตรียมสารเคมีที่ใช้ในการทดลอง	23
3.3.1.1 การเตรียมน้ำเสียสังเคราะห์ 100 มิลลิกรัม/ลิตร	23
3.3.1.2 การเตรียมน้ำเสียจริง	23
3.3.1.3 การเตรียมสารละลายสต็อกอลูมิเนียมซัลเฟต 10000 มิลลิกรัม/ลิตร	23
3.3.1.4 การเตรียมสารละลายสต็อกพอลิเมอร์ 1000 มิลลิกรัม/ลิตร	23
3.3.1.5 การเตรียมสารละลายโซเดียมคลอไรด์ 1 นอร์มอล	23
3.3.2 การกำจัดสีข้อมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน	23
3.3.2.1 การหาปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน	23
3.3.2.2 การหาค่าพีเอชที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน	24
3.3.3 การกำจัดสีข้อมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน	25
3.3.3.1 การหาปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน	25
3.3.4 การกำจัดสีข้อมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันร่วมกับพอลิเมอร์	26
3.3.4.1 การหาปริมาณของพอลิเมอร์ที่เหมาะสมในการตกตะกอนร่วมกับอลูมิเนียมซัลเฟตในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน	26
3.3.5 การกำจัดสีข้อมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน	27
3.3.5.1 การหาค่าพีเอชที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน	27
3.3.5.2 การหาระยะเวลาที่เหมาะสมในการให้กระแสไฟฟ้าในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน	28
3.3.6 การกำจัดสีข้อมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน	28
3.3.6.1 การหาระยะเวลาที่เหมาะสมในการให้กระแสไฟฟ้าในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน	28

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัยและอภิปรายผล	30
4.1 การกำจัดสีด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน	30
4.1.1 การกำจัดสีในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน	30
4.1.1.1 การศึกษาผลของปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตต่อการกำจัดสีในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน	30
4.1.1.2 การศึกษาผลของพีเอชต่อการกำจัดสีในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน	31
4.1.2 การกำจัดสีในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน	32
4.1.2.1 การศึกษาผลของปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตต่อการกำจัดสีในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน	32
4.1.2.2 การศึกษาผลของปริมาณพอลิเมอร์ต่อการกำจัดสีในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน	33
4.2 การกำจัดสีด้วยกระบวนการอิเล็กโตรโคแอกกูเลชัน	34
4.2.1 การกำจัดสีในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการอิเล็กโตรโคแอกกูเลชัน	34
4.2.1.1 การศึกษาผลของพีเอชต่อการกำจัดสีในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการอิเล็กโตรโคแอกกูเลชัน	34
4.2.1.2 การศึกษาผลของระยะเวลาในการให้กระแสไฟฟ้าต่อการกำจัดสีในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการอิเล็กโตรโคแอกกูเลชัน	35
4.2.2 การกำจัดสีในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการอิเล็กโตรโคแอกกูเลชัน	36
บทที่ 5 สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ	37
5.1 สรุปผลการทดลอง	37
5.2 ข้อเสนอแนะ	37
เอกสารอ้างอิง	38
ภาคผนวก ก	39
ภาคผนวก ข	45
ภาคผนวก ค	47
ภาคผนวก ง	54
ภาคผนวก จ	63

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ชนิดของสีย้อมในกระบวนการฟอกย้อม	6
ตารางที่ 2.2 ชนิดของสีย้อมในกระบวนการฟอกย้อม(ต่อ)	7
ตารางที่ 2.3 ลักษณะของน้ำทิ้งจากขั้นตอนการผลิตต่างๆ ของโรงงานฟอกย้อม	9

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 2.1 แสดงแผนผังกระบวนการผลิตอุตสาหกรรมฟอกย้อม	4
รูปที่ 2.2 แสดงแผนผังกระบวนการผลิตอุตสาหกรรมฟอกย้อม (ต่อ)	5
รูปที่ 2.3 แสดงตัวอย่างโครงสร้างโมเลกุลของสีย้อมแต่ละชนิด	8
รูปที่ 2.4 แสดงรูปร่างพอลิเมอร์ประกอบด้วยน้ำหนักโมเลกุลในปริมาณล้านหน่วย	14
รูปที่ 2.5 แสดงชุดทดลอง EC ในห้องปฏิบัติการ	16
รูปที่ 4.1 แสดงผลของปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตต่อการกำจัดสีย้อมรีแอกทีฟและดิสเพอร์สในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน	30
รูปที่ 4.2 แสดงผลของพีเอชต่อการกำจัดสีย้อมรีแอกทีฟและดิสเพอร์สในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันเมื่อใช้อลูมิเนียมซัลเฟตเป็นสารสร้างตะกอน	31
รูปที่ 4.3 แสดงผลของปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตต่อการกำจัดสีย้อมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน	32
รูปที่ 4.4 แสดงผลของปริมาณพอลิเมอร์ต่อการกำจัดสีย้อมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน	33
รูปที่ 4.5 แสดงผลของพีเอชต่อประสิทธิภาพในการกำจัดสีย้อมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการอิเล็กโตรโคแอกกูเลชัน	34
รูปที่ 4.6 แสดงผลของระยะเวลาในการให้กระแสไฟฟ้าต่อประสิทธิภาพในการกำจัดสีย้อมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการอิเล็กโตรโคแอกกูเลชัน	35
รูปที่ 4.7 แสดงผลของระยะเวลาในการให้กระแสไฟฟ้าต่อประสิทธิภาพในการกำจัดสีย้อมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการอิเล็กโตรโคแอกกูเลชัน	36

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของโครงการพิเศษ

ในปัจจุบันอุตสาหกรรมฟอกย้อมของประเทศไทยมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก ทำให้มูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นตามสภาวะการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่จะขยายตัวเพิ่มขึ้นในอนาคต โรงงานอุตสาหกรรมประเภทนี้ก่อให้เกิดน้ำเสียในปริมาณที่ค่อนข้างมากและทำการบำบัดได้ยาก เนื่องจากลักษณะน้ำเสียมีความเข้มข้นของสีสูงและมีทั้งสารอินทรีย์และสารอนินทรีย์เจือปนอยู่ ด้วยความสามารถของเทคโนโลยีในปัจจุบันที่ไม่เอื้ออำนวยให้ใช้สีย้อมในกระบวนการย้อมผ้าหรือพิมพ์ผ้าได้ทั้งหมด จึงทำให้มีสีย้อมบางส่วนหลุดออกมาในขณะที่ทำการซักล้างหรือปรับแต่งวัสดุที่ผ่านการย้อมแล้ว ซึ่งหากปล่อยลงสู่สิ่งแวดล้อมโดยไม่มีการกำจัดให้ความเข้มข้นของสีลดลงก่อน จะทำให้เกิดภาพที่น่ารังเกียจของแหล่งน้ำธรรมชาติต่อผู้ที่พบเห็น นอกจากนี้สีย้อมที่ใช้ในอุตสาหกรรมฟอกย้อมยังเป็นสารประกอบที่มีสูตรโครงสร้างซับซ้อนและมักจะมีความเป็นพิษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อน้ำเสียถูกปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อมในปริมาณครั้งละมากๆ จะก่อให้เกิดปัญหามลพิษทางน้ำได้

การกำจัดสีออกจากน้ำเสียของโรงงานอุตสาหกรรมฟอกย้อม จะนิยมใช้ระบบบำบัดทางชีววิทยาหรือระบบเติมสารเคมีอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้งสองระบบต่อเนื่องกัน ซึ่งสามารถลดความสกปรกของน้ำเสียในรูปของบีโอดีและของแข็งแขวนลอยได้ในระดับที่ดี แต่สำหรับสีและสารอื่นๆที่ไม่สามารถบำบัดได้ยังคงปนเปื้อนอยู่ในน้ำเสีย ซึ่งการกำจัดสีและสิ่งสกปรกอื่นๆโดยทั่วไปสามารถทำได้หลายวิธี ได้แก่ การดูดติดผิว (Adsorption) โอโซนเนชัน(Ozonation) คลอรีเนชัน (Chlorination) การใช้แผ่นเมมเบรน (Membrane Technology) การย่อยสลายทางชีววิทยา การกรองกระบวนการโคแอกกูเลชัน (Coagulation) กระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน (Electrocoagulation) ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ทางคณะผู้จัดทำจึงได้มีความสนใจทำการศึกษการบำบัดสีย้อมจากน้ำทิ้งในขั้นตอนการย้อมสีของโรงงานอุตสาหกรรมฟอกย้อม ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน (Coagulation) และกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน (Electrocoagulation) เพื่อเป็นการเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการบำบัด อีกทั้งยังใช้เป็นข้อมูลในการเพิ่มประสิทธิภาพในการบำบัดน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมฟอกย้อมให้ดียิ่งขึ้น(Kim Tak-Hyun et al., 2002)

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการพิเศษ

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการกำจัดสีย้อมด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการกำจัดสีย้อมด้วยกระบวนการอิเล็กโตรโคแอกกูเลชัน
3. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการกำจัดสีย้อมด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันและอิเล็กโตรโคแอกกูเลชัน

1.3 ขอบเขตของโครงการพิเศษ

1. ศึกษาประสิทธิภาพในการกำจัดสีย้อม ของบริษัทเปาไดอิ่ง อินดัสเตรียล จำกัด ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน จากการหาสภาวะที่เหมาะสมในการบำบัด โดยปัจจัยที่ทำการศึกษา คือ ปริมาณของสารรวมตะกอน พีเอช และปริมาณโพลีอิเล็กโตรไลต์
2. ศึกษาหาประสิทธิภาพในการกำจัดสีย้อมจากกระบวนการย้อมสีของบริษัทเปาไดอิ่ง อินดัสเตรียล จำกัด ด้วยกระบวนการอิเล็กโตรโคแอกกูเลชัน จากการหาสภาวะที่เหมาะสมในการบำบัด โดยปัจจัยที่ทำการศึกษา คือ พีเอช และระยะเวลาในการให้กระแสไฟฟ้า
3. เปรียบเทียบประสิทธิภาพในการกำจัดสีย้อมจากกระบวนการย้อมสีของบริษัทเปาไดอิ่ง อินดัสเตรียล จำกัด ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน และอิเล็กโตรโคแอกกูเลชัน

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถลดค่าน้ำเสียจากกระบวนการย้อมสีของบริษัทเปาไดอิ่ง อินดัสเตรียล จำกัด ได้
2. สามารถใช้เป็นทางเลือกในการบำบัดน้ำเสียจากกระบวนการย้อมสีของอุตสาหกรรมฟอกย้อมได้
3. สามารถใช้เป็นแนวทางในการนำสารเคมีและพอลิเมอร์มาใช้ประโยชน์ในการบำบัดน้ำเสียจากกระบวนการย้อมสีของอุตสาหกรรมฟอกย้อมได้

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 กระบวนการผลิตอุตสาหกรรมฟอกย้อม

กระบวนการผลิตของอุตสาหกรรมประเภทฟอกย้อมมีรูปแบบการผลิตที่คล้ายกัน โดยทั่วไปวัตถุดิบ คือ ผ้าดิบ ถูกเตรียมสภาพให้พร้อมเข้าสู่กระบวนการฟอกย้อมหรือตกแต่ง กระบวนการผลิตหลักๆของอุตสาหกรรมฟอกย้อมมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้(กรมโรงงานอุตสาหกรรม)

1. การขนส่งและรับวัตถุดิบ

โรงงานอุตสาหกรรมภายในเครือข่ายทำการผลิตผ้าดิบเพื่อป้อนวัตถุดิบให้กับโรงงานอุตสาหกรรมฟอกย้อม

2. การเผาขน (Singeing)

เป็นการกำจัดปลายเส้นใยที่โผล่ออกมาบนหน้าผ้า เพื่อให้ผ้ามีผิวมันเรียบเป็นเงามัน และสีที่ข้อมติดบนเนื้อผ้าอย่างสม่ำเสมอ โดยการเผาด้วยเปลวไฟจากก๊าซ ด้วยการควบคุมความเร็วผ้าดิบที่วิ่งผ่าน ระยะห่างระหว่างเปลวไฟกับหน้าผ้า และอุณหภูมิเปลวไฟ

3. การลอกแป้ง (Desizing)

เป็นกระบวนการที่ต้องกำจัดแป้งลงไว้ที่อยู่ในเส้นด้ายยื่นออก ทำได้ 4 วิธี คือ การหมัก , การใช้กรด , การใช้เอนไซม์ และ การใช้สารออกซิไดซ์ซิง

4. การกำจัดไขมันและสิ่งสกปรก (Scouring)

เป็นการกำจัดไขมันและเศษสิ่งสกปรก เพื่อช่วยให้สีย้อมซึมผ่านเข้าไปในเส้นใยได้มากขึ้น โดยการต้มด้วยน้ำที่มีส่วนผสมของสบู่หรือสารละลายโซดาไฟ และสารช่วยจับไอออนของโลหะผสมแล้วจึงนำไปหมักในตู้อบไอน้ำ ชักล้าง และทำให้แห้ง

5. การฟอกขาว (Bleaching)

เป็นการทำให้ผ้าขาวสะอาดพร้อมนำไปย้อมสีหรือพิมพ์ลาย ทำได้ทั้งกับผ้าหรือเส้นด้าย โดยชนิดของสารเคมีที่ใช้ในการฟอกขาวขึ้นอยู่กับชนิดของผ้า

6. การชุบมัน (Merceization)

เป็นการเพิ่มความเงามันและความแข็งแรงให้กับเส้นใย อีกทั้งยังทำให้การดูดซึมสีย้อมและสารเคมีดีขึ้น โดยนำผ้ามาขึงให้ตึงแล้วนำผ้าผ่านลงไปนในสารละลายโซดาไฟที่มีความเข้มข้นร้อยละ 15-20 แล้วฉีดล้างด้วยน้ำร้อนและทำให้เป็นกลางด้วยกรด

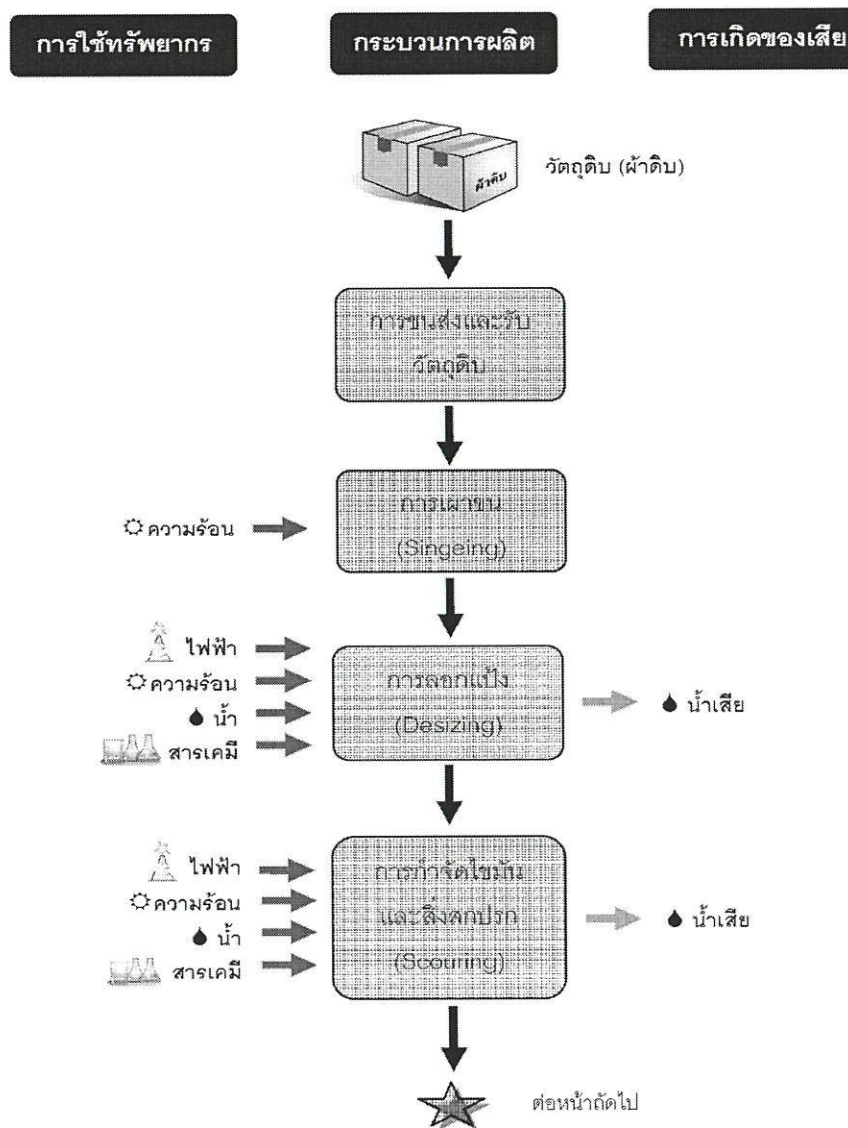
7. การย้อมสี (Dyeing)

สีที่นำมาใช้ย้อมผ้าอยู่ในรูปของสารละลายเพื่อให้ถูกดูดซึมและยึดติดผิวภายในเส้นใยได้ง่าย ซึ่งกระบวนการย้อมโดยทั่วไปแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ การย้อมแบบต่อเนื่องและการย้อมแบบทีละหม้อ

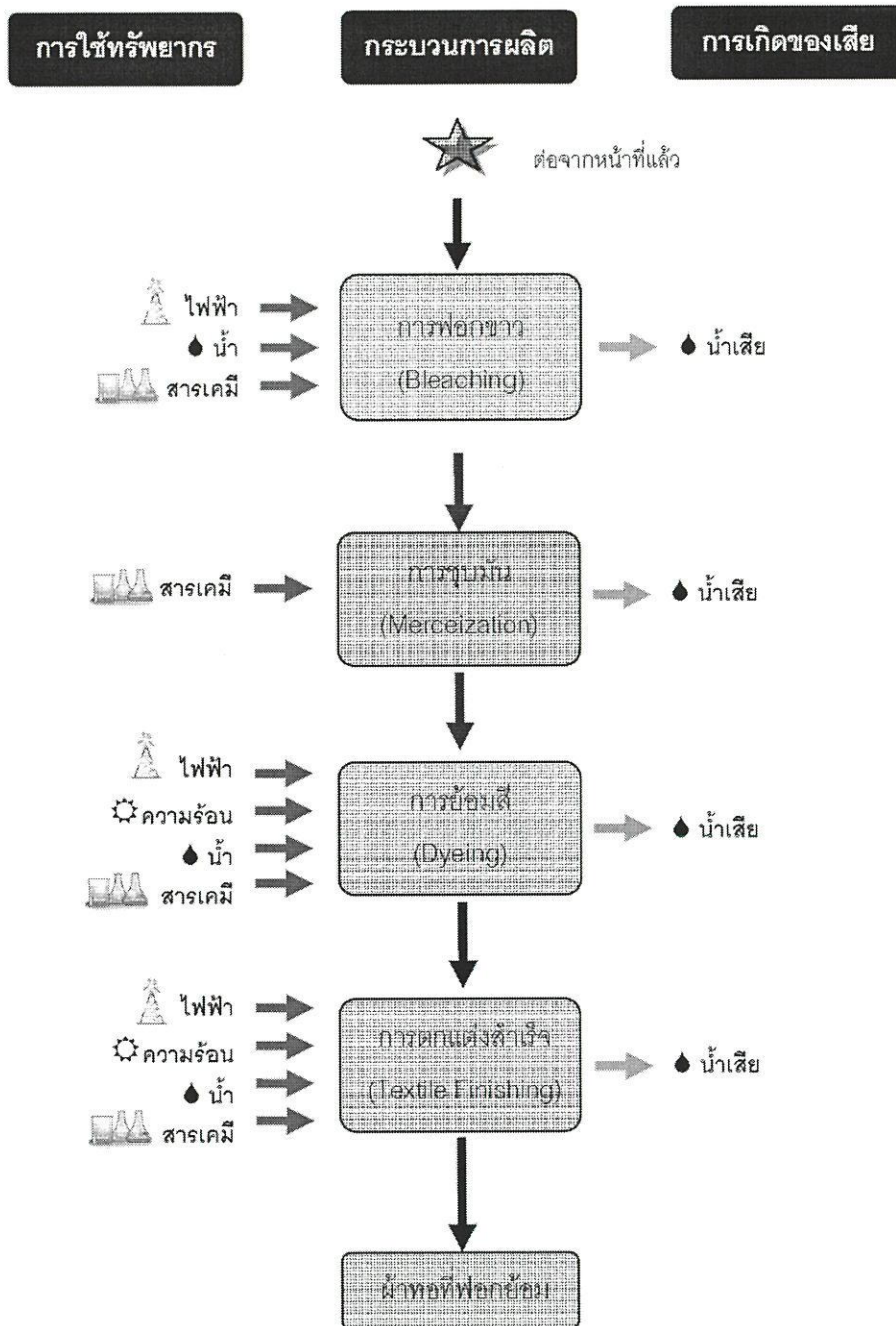
8. การตกแต่งสำเร็จ (Textile Finishing)

เพื่อเพิ่มคุณสมบัติการใช้งานของผลิตภัณฑ์ให้ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้หรือลูกค้าทำได้ทั้งการใช้สารเคมีและกรรมวิธีเชิงกล เช่น การตะกรูยขน ตัดขน เป็นต้น

โดยสามารถสรุปเป็นแผนผังกระบวนการผลิตของอุตสาหกรรมฟอกย้อมได้ดังรูปที่ 2.1 และ 2.2

รูปที่ 2.1 แสดงแผนผังกระบวนการผลิตอุตสาหกรรมฟอกย้อม

รูปที่ 2.2 แสดงแผนผังกระบวนการผลิตอุตสาหกรรมฟอกย้อม (ต่อ)

2.2 การย้อมสี (Dyeing)

2.2.1 การย้อมสี (Dyeing)

สีที่นำมาใช้ย้อมผ้าอยู่ในรูปของสารละลายเพื่อให้ถูกดูดซึมและยึดติดผิวภายในเส้นใยได้ง่าย ซึ่งกระบวนการย้อมโดยทั่วไปสามารถแบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ

1. การย้อมแบบต่อเนื่อง (Continuous Dyeing Process) เป็นการย้อมที่เร็วที่สุด และเหมาะกับการย้อมผ้าครั้งละมากๆ เพราะเป็นการย้อมที่ใช้ลูกกลิ้งอัดน้ำสีเข้าไปในเนื้อผ้าโดยที่ผ้าเคลื่อนที่ไปตามชั้นตอนต่างๆอย่างต่อเนื่อง แต่ข้อเสีย คือ พบข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นได้ซ้ำทำให้ผ้าที่ได้อาจเสียหายจำนวนมาก นอกจากนี้ต้นทุนของเครื่องจักรยังมีราคาสูง จึงไม่ค่อยเป็นที่นิยม

2. การย้อมแบบทีละหม้อ (Batch Dyeing Process) เป็นการย้อมแบบไม่ต่อเนื่องและย้อมได้ครั้งละน้อยเพราะต้องแช่ผ้าในหม้อย้อมที่มีสารละลายสีย้อมแล้วให้ดูดซึมสีเข้าเนื้อผ้า เครื่องย้อมมีหลายประเภท เช่น เครื่องเจ็ท เครื่องวินซ์ เครื่องจิกเกอร์ เครื่องย้อมด้ายแบบใจ เป็นต้น

การจำแนกสีย้อมสามารถจำแนกได้หลายแบบ เช่น จำแนกตามโครงสร้างทางเคมี จำแนกตามชนิดของเส้นใยที่นำไปย้อมสี จำแนกตามลักษณะทางกายภาพ จำแนกตามลักษณะการใช้งาน และจำแนกตามวิธีการย้อม โดยในที่นี้จะยกตัวอย่างเพียงการจำแนกสีย้อมตามลักษณะการใช้งาน ซึ่งแสดงได้ดังตารางที่ 2.1 และ 2.2

ตารางที่ 2.1 ชนิดของสีย้อมในกระบวนการฟอกย้อม

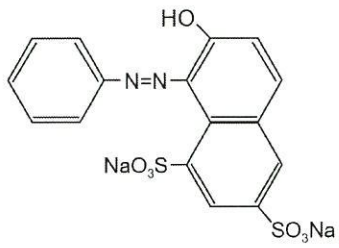
กลุ่มสีย้อม	ชนิดของเส้นใย	ปริมาณสีย้อม ในเส้นใย	ปริมาณสี ในน้ำทิ้ง	ลักษณะสมบัติ ของน้ำทิ้ง
แคทไอออนิก	อะคริลิก	~ 98%	~ 2%	กรดอ่อน
แอซิก	ขนสัตว์ ใหม ไนลอน	95-98%	5-2%	กรด อาจพบเกลือของโลหะหนัก
เมทัลคอมเพล็กซ์	ขนสัตว์ ใหม ไนลอน	95-98 %	2-5%	กรด อาจพบเกลือของโลหะหนัก
ไดเรกต์	ฝ้าย เส้นใย เซลลูโลส ชนิดอื่นๆ เช่น วิสโคส เป็นต้น	~ 80%	~ 20%	-
ดิสเพอร์ส	โพลีเอสเตอร์ ไนลอน อะซีเตต	~ 90%	~ 10%	เป็นกลางและอาจพบแคริเออร์

ตารางที่ 2.2 ชนิดของสีย้อมในกระบวนการฟอกย้อม(ต่อ)

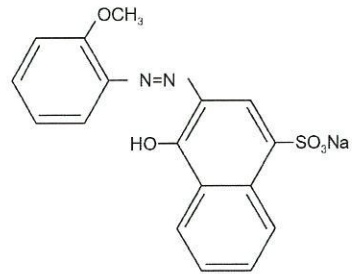
กลุ่มสีย้อม	ชนิดของเส้นใย	ปริมาณสีย้อมในเส้นใย	ปริมาณสีในน้ำทิ้ง	ลักษณะสมบัติของน้ำทิ้ง
แคว้ต	ฝ้าย เส้นใย เซลลูโลส ชนิดอื่นๆ เช่น วิสโคส เป็นต้น	~ 95%	~ 5%	เป็นด่างและมี สารรีดิวซิง
ซัลเฟอร์	ฝ้าย เส้นใย เซลลูโลส ชนิดอื่นๆ เช่น วิสโคส เป็นต้น	~ 60%	~ 40%	เป็นด่างมีความ เข้มข้นเกลือสูง และสารประกอบ ซัลเฟอร์
รีแอคทีฟ	ฝ้าย เส้นใย เซลลูโลส ชนิดอื่นๆเช่น วิสโคส เป็นต้น	50 -95%	5 - 50%	เป็นด่างและมี ความเข้มข้นของ เกลือสูง

ที่มา : คู่มือตรวจประเมินเทคโนโลยีสะอาดสำหรับอุตสาหกรรมสิ่งทอ สถาบันสิ่งแวดล้อม
อุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

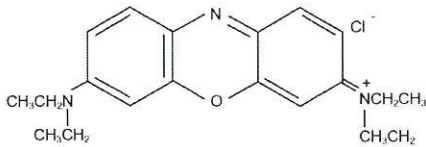
โดยสีย้อมแต่ละชนิดนั้นจะมีโครงสร้าง โมเลกุลที่แตกต่างกันไป ในที่นี้จะยกตัวอย่าง
โครงสร้างโมเลกุลของสีย้อมเพียงบางชนิดซึ่งแสดงได้ดังรูปที่ 2.3

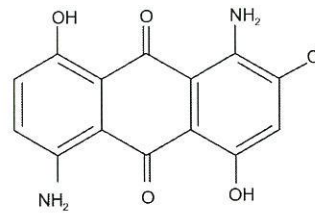
Acid orange 10

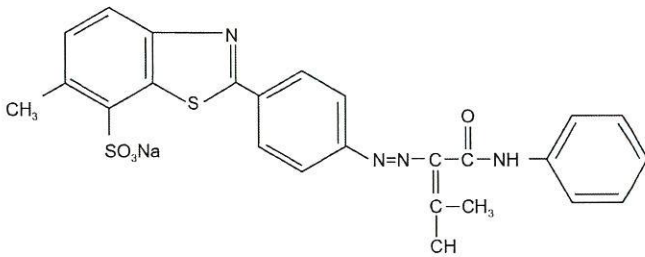
Acid red 4

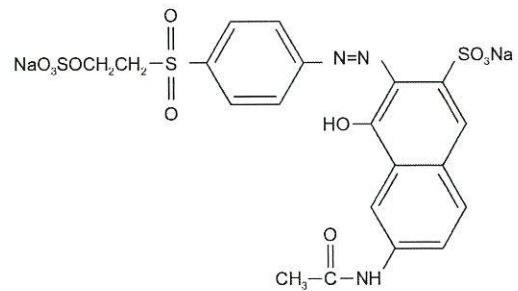
Basic blue 3

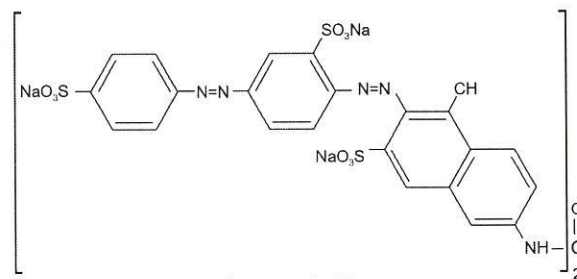
Disperse blue 56

Direct yellow 8

Reactive orange 16

Direct red 80

รูปที่ 2.3 แสดงตัวอย่างโครงสร้างโมเลกุลของสีย้อมแต่ละชนิด

แหล่งกำเนิดและลักษณะของน้ำทิ้งจากขั้นตอนการผลิตต่างๆของโรงงานฟอกย้อมสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 ลักษณะของน้ำทิ้งจากขั้นตอนการผลิตต่างๆ ของโรงงานฟอกย้อม

ขั้นตอน	มลสารในน้ำทิ้ง	มลสารในน้ำทิ้ง	ลักษณะของน้ำทิ้ง
ลอกแป้ง	แป้ง กลูโคส ซีเอ็มซี พีวีซี เรซิน ไขมัน และขี้ผึ้งธรรมชาติหรือ สังเคราะห์	ประมาณ 50 ลิตรต่อ 1 กิโลกรัมของผ้า	ค่าบีโอดีสูง ไม่ทำให้เกิด บีโอดีสูง
ขจัดสิ่งสกปรก	โซดาไฟ ขี้ผึ้ง กริซ โซดาแอช โซเดียมซัลเฟต เศษเส้นใย	10 ลิตรต่อผ้า 1 กิโลกรัม	เป็นด่างแรง สีดำและ บีโอดีสูง(30% ของ ทั้งหมด)
ฟอกขาว	ไฮโปคลอไรท์ คลอรีน โซดาไฟ กรด ไฮโดรเจน เปอร์ออกไซด์	ส่วนใหญ่เป็นการซัก ล้าง	สารประกอบ พวกด่าง บีโอดีประมาณ 5%
ซุบน้ำมัน	โซดาไฟ	ปริมาณน้อยส่วนใหญ่ เป็นการซักล้าง	เป็นด่างแรง บีโอดีต่ำ (น้อยกว่า 1%ของ ทั้งหมด)
ย้อมสี	สีย้อมชนิดต่างๆเกลือและ สารรีดิวซิง เช่น ซัลไฟด์ เป็นต้น	ปริมาณมาก	สีเข้ม บีโอดีค่อนข้างสูง ของแข็งละลายน้ำทั้ง หมด ซีโอดีต่ำและเกิด ฟอง
การพิมพ์	สี แป้งพิมพ์ กาวน้ำมัน สาร ให้เกิดสี กรดและเกลือโลหะ	ปริมาณน้อยมาก	สีเข้มบีโอดีค่อนข้างสูง มีน้ำมัน
การตกแต่ง สำเร็จ	แป้งเล็กน้อย สารตกแต่งที่ เกลือเกลือ	ปริมาณน้อยมาก	เป็นด่างเล็กน้อย บีโอดีต่ำ ซีโอดีสูง

ที่มา : คู่มือตรวจประเมินเทคโนโลยีสะอาดสำหรับอุตสาหกรรมสิ่งทอ สถาบันสิ่งแวดล้อม
อุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

2.3 วิธีการกำจัดสีขุ่นในน้ำเสียจากการย้อมผ้า

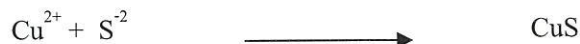
2.3.1 กระบวนการโคแอกกูเลชัน (Coagulation)

การตกตะกอนทางเคมีเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงรูปสารที่อยู่ในรูปสารละลายให้เป็นรูปของแข็งที่ไม่ละลายน้ำโดยอาศัยปฏิกิริยาทางเคมี หรือการเปลี่ยนส่วนประกอบของตัวทำละลายของสาร ซึ่งของแข็งที่ตกตะกอนสามารถแยกออกจากสารละลายนั้นได้โดยการตกตะกอน (settling) หรือการกรอง (filtration)

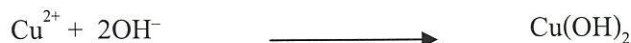
การตกตะกอนทางเคมีเกิดขึ้นได้โดยความสัมพันธ์ของภาวะสมดุลระหว่างสถานะที่ละลายน้ำ และสถานะที่ไม่ละลายน้ำของสารที่ละลายน้ำได้เล็กน้อย ซึ่งการพิจารณาถึงสถานะที่ละลายน้ำและสถานะที่ไม่ละลายน้ำจะเกี่ยวข้องกับค่าคงที่การละลายน้ำ (solubility product constant) ที่อุณหภูมิคงที่หนึ่งๆ เขียนแทนด้วยสัญลักษณ์ K_{sp} ซึ่งมีค่าเท่ากับผลคูณของความเข้มข้นของไอออนทั้งหมดในสารนั้น โดยแต่ละไอออนยกกำลังด้วยจำนวนไอออนที่ภาวะสมดุล อิมตัวพอดิที่อุณหภูมิหนึ่งๆ การตกตะกอนทางเคมีจะเกิดขึ้นได้เมื่อผลคูณดังกล่าวมีค่ามากกว่า K_{sp} ของสารนั้นที่อุณหภูมิที่ระบุไว้

การตกตะกอนทางเคมีเกิดขึ้นได้หลายขั้นตอน โดยมีกระบวนการเป็นไปตามขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งหรือหลายขั้นตอนรวมกัน กล่าวคือ

1. การเติมสารซึ่งสามารถทำปฏิกิริยาโดยตรงกับสารที่ละลายอยู่ในน้ำเพื่อเปลี่ยนเป็นสารประกอบใหม่ ซึ่งคุณสมบัติที่ละลายน้ำได้ลดลงเกิดเป็นตะกอนขึ้น เช่น ในการกำจัดทองแดงละลายน้ำ (Cu^{2+}) โดยการเติมโซเดียมซัลไฟด์ (Na_2S) จะได้สารประกอบคอปเปอร์ซัลไฟด์ (CuS) ซึ่งสารละลายน้ำได้น้อยดังสมการ

2. การเติมสารซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภาวะสมดุลของการละลาย (solubility equilibrium) ให้เลื่อนมาจุดซึ่งสารที่ละลายอยู่ในน้ำไม่สามารถละลายอยู่ได้อีกต่อไปเกิดเป็นก้อนตะกอนขึ้น เช่น ในการกำจัดทองแดงโดยการเติมสารเคมี เช่น โซเดียมไฮดรอกไซด์ (NaOH) ความเข้มข้นของทองแดงจะต่ำลง และทองแดงส่วนเกินจะอยู่ในรูปตะกอนที่สามารถจมตัวได้ดีดังสมการ

โดยที่ภาวะสมดุล ค่าความสามารถในการละลายของสารประกอบ Cu(OH)_2 มีค่าดังนี้

$$\begin{aligned} K_{sp} &= [\text{Cu}^{2+}][\text{OH}^-]^2 \\ &= 1.6 \times 10^{-19} \end{aligned}$$

จะเห็นว่าค่าความเข้มข้นของไฮดรอกไซด์จะมีผลต่อความเข้มข้นของทองแดงละลายโดยตรง คือ เมื่อเพิ่มความเข้มข้นไฮดรอกไซด์โดยการเพิ่มพีเอช จะทำให้เกิดการลดความเข้มข้นของทองแดงละลายเพื่อรักษาสมดุล

3. การเปลี่ยนอุณหภูมิของสารละลายอิมตัวหรือเกือบอิมตัวไปในทิศทางที่ทำให้มีค่าการละลายน้ำลดลงจนเปลี่ยนไปอยู่ในสถานะของแข็งเนื่องจากค่าการละลายน้ำขึ้นกับอุณหภูมิ

การเลือกใช้สารสร้างตะกอน

สารสร้างตะกอนแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ (มันสิน, 2538)

1) กลุ่มที่อลูมิเนียมเป็นองค์ประกอบหรืออลูมิเนียมโคแอกกูแลนต์

เมื่อเติมสารสร้างตะกอนในกลุ่มที่มีอลูมิเนียมเป็นองค์ประกอบ หรืออลูมิเนียมโคแอกกูแลนต์ลงในน้ำโมเลกุลของมันจะแตกตัวเป็นอลูมิเนียมไฮดรอกไซด์ (Al^{3+}) และสารประกอบเชิงซ้อนจำนวนมาก (complex ion) อลูมิเนียมโคแอกกูแลนต์ที่ใช้กันมีอยู่หลายชนิด เช่น

1.1 aluminium sulphate ($Al_2(SO_4)_3 \cdot 18H_2O$) หรือ สารส้ม (alum) เป็นสารสร้างตะกอนที่นิยมใช้ส่วนใหญ่จะอยู่ในรูป filter alum ($Al_2(SO_4)_3 \cdot 14H_2O$) ซึ่งละลายน้ำได้

1.2 liquid alum จะมี water-soluble alumina (Al_2O_3) อยู่ประมาณร้อยละ 5.8-8.5 ราคาถูกกว่าชนิดแรก

1.3 sodium aluminate ประกอบด้วย Al_2O_3 ซึ่งทำให้อยู่ตัวด้วย NaOH สารตัวนี้ไม่ใช่โคคาซุมักใช้คู่กับอลูมิเนียมซัลเฟตเพื่อให้ผลที่ดี

1.4 activated silica มักใช้ร่วมกับอลูมิเนียมซัลเฟตทำให้การตกตะกอนเกิดเร็วขึ้นโดยอาจจัดได้ว่า activated silica จัดเป็น coagulant aid ของอลูมิเนียมซัลเฟต

2) กลุ่มที่มีเหล็กเป็นองค์ประกอบหรือไฮดรอกไซด์โคแอกกูแลนต์

ไฮดรอกไซด์โคแอกกูแลนต์จะทำงานในสถานะที่มีพีเอชต่ำกว่าอลูมิเนียมโคแอกกูแลนต์ และสามารถทำงานในช่วงพีเอชที่กว้างกว่าคือ 4-11 นอกจากนี้ $Fe(OH)_3$ floc ยังหนักกว่า $Al(OH)_3$ floc ทำให้ตกตะกอนได้เร็วกว่า ไฮดรอกไซด์โคแอกกูแลนต์ที่ใช้กันมีอยู่ดังนี้

2.1 ferrous sulphate ($FeSO_4$) $FeSO_4$ จะทำปฏิกิริยาเพื่อให้เกิดเป็น $Fe(OH)_3$ ในสถานะที่พีเอชสูง ถ้าพีเอชต่ำกว่า 8.5 ดังนั้นจึงมักเติมปูนขาวลงไปดังสมการ

โดยทั่วไป $FeSO_4$ มักใช้ควบคู่กับปูนขาวในการกำจัดน้ำกระด้าง และในการตกตะกอนเหล็กกับแมงกานีส

2.2 ferric sulphate ($\text{Fe}(\text{SO}_4)_3$) ละลายได้ดีในน้ำอุ่น และจะทำปฏิกิริยากับความเป็นด่างในน้ำหรือกับปูนขาวที่เติมลงไปเกิดเป็น $\text{Fe}(\text{OH})_3$ flocc

2.3 ferric chloride (FeCl_3) มีฤทธิ์กัดกร่อน ถ้ามีความชื้นอยู่ด้วย FeCl_3 จะทำปฏิกิริยากับความเป็นด่างในน้ำเกิดเป็น $\text{Fe}(\text{OH})_3$

การทำลายเสถียรภาพ (Destabilization) ของอนุภาคคอลลอยด์มีวิธีการดังนี้

1. กลไกลดความหนาของชั้นกระจาย(Diffuse Layer)

โดยการเพิ่มประจุตรงกันข้ามกับอนุภาคคอลลอยด์ในชั้นกระจายให้มากขึ้นซึ่งจะทำให้ค่าศักย์ไฟฟ้า (zeta potential) ที่ผิวบนสุดของน้ำลดลงตามไปด้วย กล่าวคือ ไอออนที่มี valence สูงกว่าจะมีอำนาจมากกว่า

2. กลไกการดูดติดผิวและทำลายประจุของอนุภาค (Adsorption and Charge Neutralization)

โดยใส่สารเคมีบางหมู่ที่มีความสามารถให้ประจุตรงข้ามกับอนุภาคคอลลอยด์และดูดติดผิวได้ ซึ่งจะมีผลในการลดศักย์ไฟฟ้าของคอลลอยด์ซึ่งเป็นการทำลายเสถียรภาพนั่นเอง

3. กลไกการสร้างผลึกขึ้นมาเพื่อให้อนุภาคคอลลอยด์มาเกาะจับ (Sweep Coagulation)

เติมสารประกอบเกลือของโลหะบางชนิดลงไปในน้ำในปริมาณที่เพียงพอจะมีการตกผลึกขึ้น เช่น การใส่อลูมิเนียมซัลเฟตให้ตกผลึก ($\text{Al}(\text{OH})_3$) เหมือนวุ้นสีขาวเพื่อให้อนุภาคมาเกาะแล้วรวมกันเป็นฟล็อก (floc) ได้ กลไกนี้ขึ้นอยู่กับค่าพีเอชของน้ำ

4. กลไกการสร้างสะพานเชื่อมต่ออนุภาคคอลลอยด์ (Polymer Bridging)

โดยใช้สารพอลิเมอร์ที่มีโมเลกุลขนาดใหญ่ เมื่อใส่ลงในน้ำจะให้ไอออนเป็นจำนวนมากเพื่อมาเกาะจับกับอนุภาคคอลลอยด์

ปัจจัยที่มีผลต่อการรวมตะกอนทางเคมี (มันลิน, 2538)

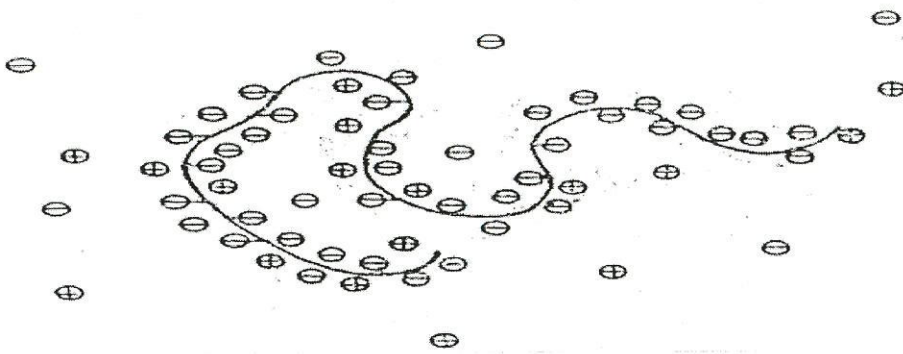
1. พีเอช (pH) น้ำแต่ละชนิดจะมีช่วงพีเอชที่เกิดจากการรวมตัวและการตกตะกอน ได้ดีแตกต่างกัน การเติมสารสร้างตะกอนลงในน้ำที่ไม่อยู่ในช่วงพีเอชที่เหมาะสม นอกจากจะทำให้เปลืองสารเคมีที่ใช้แล้วยังทำให้คุณภาพน้ำไม่ดีเท่าที่ควร
2. เกลือของสารอนินทรีย์จะทำให้ช่วงของพีเอชที่เหมาะสมกว้างขึ้น ระยะเวลาที่รวมตัวเป็นตะกอนมากขึ้น ปริมาณ coagulant dose เพิ่มขึ้น
3. อุณหภูมิ (temperature) จะมีผลต่อปฏิกิริยาเคมีที่เกิดขึ้น ที่อุณหภูมิต่ำจะมีผลทำให้ความหนืดของน้ำสูงขึ้นทำให้การตกตะกอนของกลุ่มตะกอนช้าลงมีผลทำให้ช่วงพีเอชที่เหมาะสมลดต่ำลง ทำให้ต้องเพิ่มปริมาณสารเคมีที่ช่วยในการตกตะกอน หรืออาจต้องใช้สารช่วยเร่งให้ตกตะกอน
4. ค่าความเป็นด่างของน้ำ (alkalinity) จะทำหน้าที่เป็นบัฟเฟอร์ต้านทานการเปลี่ยนแปลงพีเอชเพื่อให้ปฏิกิริยาในการกำจัดอนุภาคคอลลอยด์มีประสิทธิภาพมากขึ้น

5. ระดับความขุ่นในน้ำ โดยน้ำที่มีอนุภาคคอลลอยด์แขวนลอยจำนวนมาก จะใช้สารสร้างตะกอนในปริมาณที่น้อยกว่าอีกทั้งยังตกตะกอนดีกว่าเนื่องจากมีเป่าสัมผัสมากกว่าน้ำที่มีอนุภาคคอลลอยด์น้อยกว่า
6. คุณสมบัติและชนิดของสารตกตะกอน สารเคมีแต่ละชนิดมีความเหมาะสมกับสารที่ต้องการตกตะกอนไม่เหมือนกัน รวมทั้งปฏิกิริยาที่เกิดขึ้น ลักษณะของตะกอน ความเร็วของการตกตะกอน ราคาและความยากง่ายในการใช้งาน ดังนั้นจึงต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะน้ำเสียที่ต้องการบำบัด
7. ปริมาณของสารตกตะกอน มีผลต่อความสามารถในการตกตะกอน เพราะในการละลายของสารประกอบใดๆ ถ้ามีผลคูณของไอออน (ion product) น้อยกว่าค่า K_{sp} หรือค่าคงที่การละลาย น้ำของสารนั้นแล้วสารนั้นจะไม่ตกตะกอน แต่ถ้ามากกว่าค่า K_{sp} จะเกิดการตกตะกอน ดังนั้นปริมาณของสารตกตะกอนที่ใช้จะต้องมากพอโดยไม่มากเกินไปเพราะจะทำให้เกิด resolubization ได้
8. การกวน (mixing) เพื่อให้เกิดความปั่นป่วนในน้ำต้องมีความเร็วที่เหมาะสม การกวนเร็ว (rapid mixing) ช่วยทำให้สารเคมีกระจายได้อย่างทั่วถึง ส่วนการกวนช้า (slow mixing) จะทำให้สารตกตะกอนที่ทำปฏิกิริยากับสารที่ต้องการตกตะกอนได้อย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และทำให้มวลตะกอนรวมตัวเป็นตะกอนได้ดีมีความเสถียรสูงและสามารถแยกออกจากนั้นโดยการตกตะกอนได้ง่าย ความเร็วของการกวนที่เหมาะสมจะขึ้นอยู่กับค่า G (velocity gradient) สำหรับการกวนเร็วค่า G ประมาณ 100-1000 วินาที⁻¹ กวนช้า 10-75 วินาที⁻¹ เวลาในการกวนเร็ว 30-60 วินาที กวนช้า 15-30 นาที และค่า Gt สำหรับการกวนเร็วควรอยู่ในช่วง 3000-60000 และกวนช้าควรมี Gt ประมาณ 10000-100000

2.3.2 การใช้สารช่วยสร้างตะกอน(Coagulation aid)

พอลิเมอร์สามารถแบ่งได้อย่างกว้างๆ 2 ชนิด คือ

1. พอลิเมอร์ที่ได้จากธรรมชาติใช้ในการปรับปรุงคุณภาพน้ำมีหลายชนิด เช่น เซลลูโลส (cellulose) เจลาติน (gelatin) และแป้ง (starch)
2. พอลิเมอร์ที่ได้จากการสังเคราะห์ ในปี ค.ศ. 1979 ได้มีการสังเคราะห์พอลิเมอร์ขึ้นอย่างสมบูรณ์และนิยมใช้กันอย่างกว้าง polyacrylamide ที่สร้างขึ้นจากโมโนเมอร์ (monomer) ที่รวมตัวกันเป็นสายโซ่ยาวจำนวนโมเลกุลจะประกอบด้วยน้ำหนักรวมโมเลกุลในปริมาณเป็นล้านหน่วยดังแสดงในรูปที่ 2.4

รูปที่ 2.4 แสดงรูปร่างพอลิเมอร์ประกอบด้วยน้ำหนักรวมในปริมาณด้านหน่วย

(USEPA, 1979)

องค์ประกอบและรูปแบบทางด้านกายภาพของพอลิเมอร์มีรูปร่างเป็นโซ่ยาว (long chain) เป็นสารเคมีชนิดพิเศษ สามารถสังเคราะห์ขึ้นได้อย่างสมบูรณ์จากโมโนเมอร์หลายๆอันรวมกัน หรือทำได้จากการเพิ่มสารเคมีลงไปเพื่อเพิ่มหน้าที่ของโมโนเมอร์ ซึ่งเป็นตัวแบ่งประเภทของพอลิเมอร์ที่เกิดขึ้น ดังนั้นโมโนเมอร์จึงเป็นส่วนประกอบหนึ่งของพอลิเมอร์ แขนงของโมโนเมอร์ค่อนข้างกว้างจึงใช้ในการสังเคราะห์สารอินทรีย์พอลิเมอร์ เช่น acrylamide สารอินทรีย์สังเคราะห์พอลิเมอร์ สามารถแบ่งเป็นชนิดต่างๆ คือ

cationic polymer มีประจุบวกบนส่วนของสารอินทรีย์ ระดับของประจุบนพอลิเมอร์ขึ้นอยู่กับจำนวนไอออนของ nitrogen groups มีประสิทธิภาพสูงในการปรับสภาพตะกอนซึ่งมีประจุลบ ตัวอย่าง cationic polymer เช่น polydiallyldimethyl ammonium (PDADMA, cat-floc) สารรวมตะกอน polyacrylamide ประเภท cationic เตรียมได้โดยการเปลี่ยนแปลงรูปแบบสารเคมีชนิด non-ionic-polyacrylamide หรือเป็นการรวม cationic monomer ด้วย acrylamide polymer ชนิด cationic polymer จะนิยมใช้ในงานปรับสภาพตะกอน เนื่องจากของแข็งในน้ำตะกอนสดนั้น มีประจุลบ

anionic polymer มีประจุลบบนส่วนที่เป็นสารอินทรีย์ จำนวนประจุลบขึ้นอยู่กับจำนวนกลุ่มของ acrylamide ที่ละลาย acrylic acid ชนิด anionic polymer เช่น polyacrylamide acid (PAA), hydrolyzed polyacrylamide (HPAM) และ polystyrene sulfate (PSS) สารรวมตะกอน polyacrylamide ประเภท anionic มีประจุไฟฟ้าเป็นลบเมื่อละลายน้ำและทำให้เกิดกลุ่ม amide group (NH_2) หรือเกิดจากการรวมกลุ่มของ anionic monomer จนเป็น acrylamide polymer

nonionic polymer ไม่ละลายน้ำแต่มีประสิทธิภาพในการเชื่อมอนุภาคของตะกอนให้เกิดการรวมตัวกันได้ดี ในทางปฏิบัติ nonionic polymer อาจเกิดจากการรวมกันของสารอินทรีย์

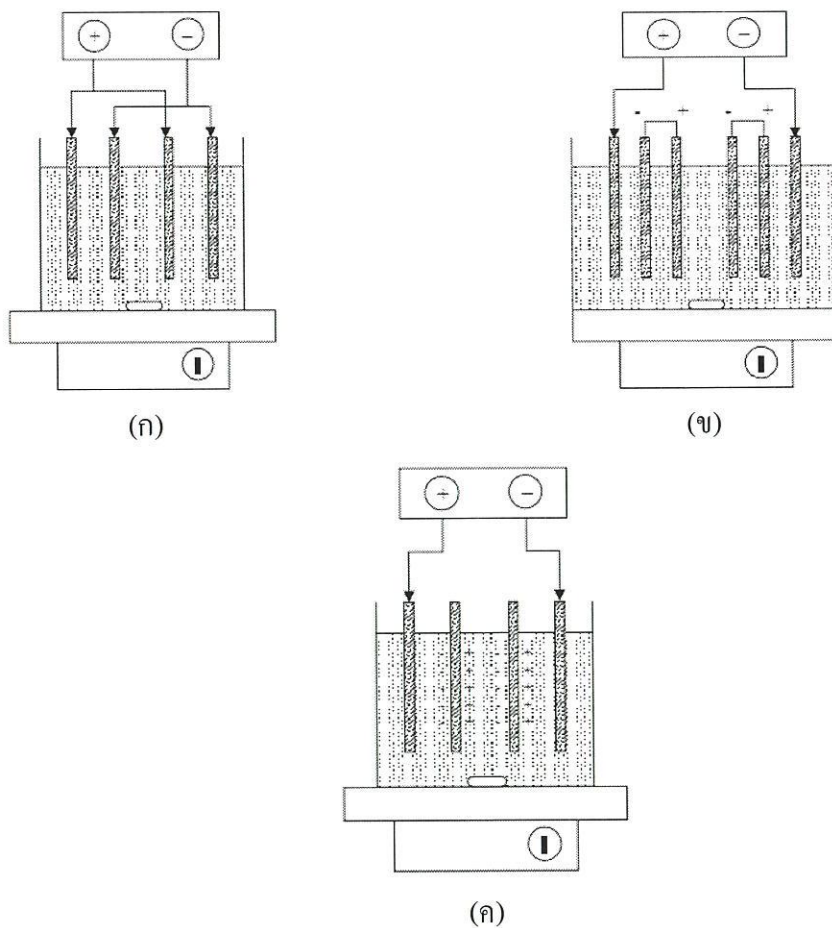
พอลิเมอร์ (inorganic polymer) หรือสารอินทรีย์พอลิเมอร์ (organic polymer) ซึ่งจะเพิ่มความแข็งแรงของ floc

2.3.3 กระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน (Electrocoagulation) (สมพงษ์, 2551)

กระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน (Electrocoagulation , EC) ใช้หลักการเดียวกับกระบวนการโคแอกกูเลชันในการทำลายเสถียรภาพของคอลลอยด์ แต่ใช้สารโคแอกกูแลนต์ในรูปของไอออนโลหะที่เกิดจากการละลายโลหะออกจากอิเล็กโทรดด้วยปฏิกิริยาเคมีไฟฟ้าที่ขั้วบวก (anode) และคอลลอยด์ยังถูกกำจัดด้วยเกลือไฮดรอกไซด์ของโลหะที่ไม่ละลายน้ำที่เกิดจากการทำปฏิกิริยาต่อเนื่องของไอออนโลหะในน้ำ อีกทั้งก๊าซไฮโดรเจนที่เกิดขึ้นที่ขั้วลบ (cathode) จะช่วยทำให้ตะกอนคอลลอยด์ที่รวมตัวเป็นตะกอนลอยตัวขึ้น และสามารถกำจัดออกด้วยการกวาดทิ้งจากผิวน้ำซึ่งนิยมเรียกวิธีนี้ว่า การทำให้ตะกอนลอยตัวด้วยไฟฟ้า (electroflotation)

ถึงปฏิกรณ์ของระบบ EC ทำจากเซลล์เคมีไฟฟ้าแบบอิเล็กโทรไลซิส (electrolysis) ที่มีขั้วบวกและขั้วลบ เมื่อต่อเข้ากับแหล่งพลังงานภายนอกปฏิกิริยาเคมีไฟฟ้าที่เกิดขึ้นที่ขั้วบวก (anode) จะทำให้เกิดการสีกกร่อนของอิเล็กโทรดจากปฏิกิริยาออกซิเดชัน ขณะที่อิเล็กโทรดที่ขั้วลบ (cathode) เกิดปฏิกิริยารีดักชันจะไม่เกิดการสีกกร่อน ในการใช้ระบบ EC เพื่อบำบัดน้ำเสียจะต้องใช้ปริมาณไอออนโลหะที่ละลายออกมาจากอิเล็กโทรดจำนวนมากพอต่อปริมาณมลสารที่ต้องการกำจัด จึงต้องใช้อิเล็กโทรดที่มีพื้นที่ผิวจำนวนมาก ซึ่งสามารถทำได้ด้วยการใช้อิเล็กโทรดขั้วเดียว (monopolar electrodes) ต่อแบบอนุกรมหรือแบบขนาน ชุดทดลองเซลล์ไฟฟ้าแบบง่ายๆ ประกอบด้วยอิเล็กโทรดขั้วบวกและขั้วลบอย่างละคู่ต่อแบบขนานระหว่างกัน และเครื่องจ่ายไฟฟ้ากระแสตรงดังแสดงในรูปที่ 1 (ก) และจะต้องมีกล่องปรับความต้านทานเพื่อควบคุมปริมาณกระแสไฟฟ้ารวมทั้งมีมาตรวัดเพื่ออ่านค่ากระแสไฟฟ้าและค่าศักย์ไฟฟ้าโดยแผ่นโลหะที่ใช้เป็นขั้วไฟฟ้าและเกิดการสีกกร่อนจากปฏิกิริยาออกซิเดชัน เรียกว่า อิเล็กโทรดที่ให้อิเล็กตรอน (sacrificial electrode) ซึ่งอาจใช้โลหะชนิดเดียวกันหรือต่างชนิดกันเป็นอิเล็กโทรดขั้วบวกและขั้วลบ รูปที่ 1(ข) แสดงเซลล์ไฟฟ้าขั้วเดียวต่อแบบอนุกรมอิเล็กโทรดที่วางอยู่ด้านในเป็นอิเล็กโทรดสังเวยซึ่งเชื่อมต่อกันแต่ไม่เชื่อมต่อกับอิเล็กโทรดด้านนอก การจัดเซลล์ไฟฟ้าในลักษณะนี้จะเปรียบเสมือนเซลล์ไฟฟ้าเดี่ยวที่มีหลายอิเล็กโทรดที่ต่อเชื่อมกัน จะต้องใช้ศักย์ไฟฟ้าที่มีค่าสูงเพื่อให้กระแสไฟฟ้าไหลผ่านอิเล็กโทรดทั้งหมดในปริมาณเท่ากัน เนื่องจากการต่อแบบอนุกรมจะทำให้ความต้านทานมีค่าสูงขึ้น รูปแบบเซลล์ไฟฟ้าอิเล็กโทรด 2 ขั้ว (bipolar electrodes) ต่อแบบขนานแสดงดังรูปที่ 1 (ค) อิเล็กโทรดสังเวยจะถูกวางระหว่างขั้วบวกและขั้วลบโดยไม่เชื่อมกัน เป็นรูปแบบที่ง่ายและสะดวกในการบำรุงรักษาเมื่อใช้งานจริง เมื่อจ่ายกระแสไฟฟ้าอิเล็กโทรดทั้งสองจะมีประจุตรงข้ามกันกับขั้วไฟฟ้าด้านนอก

โดยทั่วไปนิยมใช้แผ่นโลหะ เช่น เหล็กหรืออลูมิเนียมเป็นอิเล็กโทรดสังเวเพื่อผลิตไฮดรอกไซด์อย่างต่อเนื่อง ไฮดรอกไซด์ที่ผลิตขึ้นจะไปทำให้ประจุบนคอลลอยด์เป็นกลาง และทำให้คอลลอยด์รวมตัวกันเป็นอนุภาคที่มีขนาดใหญ่ ไฮดรอกไซด์ที่ผลิตขึ้นนี้อาจกำจัดมลสารในน้ำด้วยวิธีอื่นๆ เช่น ปฏิกิริยาเคมี และการตกผลึก หรือเกิดจากการรวมตัวกันของมลสารแล้วลอยขึ้นผิวน้ำโดยก๊าซไฮโดรเจนที่ผลิตขึ้น นอกจากนี้ น้ำที่มีของแข็งแขวงลอย น้ำมัน หรือมลสารอื่นๆ เมื่อไหลผ่านสนามไฟฟ้าและอาจทำให้เกิดปฏิกิริยาไฮดรอลิซิส อิเล็กโทรไลซิส หรือการเกิดอนุภาคอิสระ ทำให้คุณสมบัติทางเคมีและกายภาพของน้ำและมลสารเกิดการเปลี่ยนแปลง และมีผลต่อการกำจัดมลสารออกจากน้ำ เพื่อกำจัดมลสารได้มากขึ้นอาจกำหนดให้น้ำเสียไหลผ่านเซลล์ไฟฟ้าหลายๆ เซลล์อย่างต่อเนื่อง โดยใช้อิเล็กโทรดที่ทำจากโลหะต่างชนิดกัน และในการกำจัดมลสารจำเพาะอาจต้องทำการปรับค่าพีเอช ORP และค่าการนำไฟฟ้าของน้ำเสียก่อนเข้าสู่เซลล์ไฟฟ้าเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพการกำจัดที่ดีขึ้น

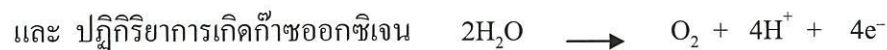
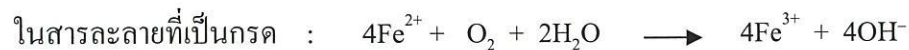
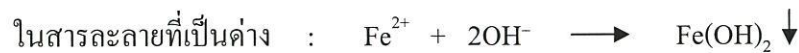
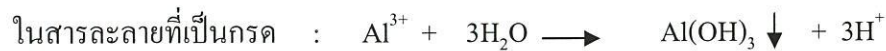
รูปที่ 2.5 แสดงชุดทดลอง EC ในห้องปฏิบัติการ (ก) อิเล็กโทรดขั้วเดียวต่อแบบขนาน (ข) อิเล็กโทรดขั้วเดียวต่อแบบอนุกรม (ค) อิเล็กโทรด 2 ขั้วต่อแบบขนาน

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

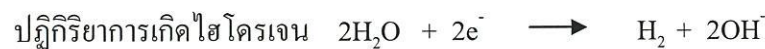
ปฏิกิริยาเคมีที่เกิดขึ้น

ปฏิกิริยาเคมีและกลไกการเกิดโคแอกกูเลชันที่เกิดขึ้นกับคุณลักษณะของน้ำ ได้แก่ พีเอช การนำไฟฟ้า ขนาดของอนุภาค และองค์ประกอบทางเคมีในน้ำ กลไกการเกิดไอออนจะขึ้นกับ ชนิดของอิเล็กโทรดที่ใช้ดังต่อไปนี้

ปฏิกิริยาเคมีที่เกิดขึ้นที่ขั้วบวก (anode) มีดังต่อไปนี้

ปฏิกิริยาเคมีที่เกิดขึ้นที่ขั้วลบ (cathode) มีดังต่อไปนี้

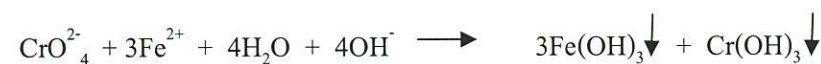
ก๊าซไฮโดรเจนที่เกิดจากปฏิกิริยาเคมีไฟฟ้าจะไปเกาะติดกับของแข็งแขวนลอย และ ลอยตัวขึ้นผิวน้ำ Fe^{3+} ที่เกิดขึ้นจะทำปฏิกิริยาต่อเนื่องกับน้ำโดยขึ้นกับค่าพีเอชในสภาวะที่เป็น กรดจะได้ $\text{Fe}(\text{OH})^{2+}$ $\text{Fe}(\text{OH})_2^+$ และ $\text{Fe}(\text{OH})_3$ ดังสมการต่อไปนี้

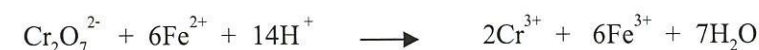
ในสภาวะเป็นด่างจะได้ $\text{Fe}(\text{OH})_3$ และอาจพบ $\text{Fe}(\text{OH})_6^-$ และ $\text{Fe}(\text{OH})_4^-$ ร่วมด้วย สำหรับ น้ำเสียที่มี Cr^{6+} หรือ CrO_4^{2-} เป็นองค์ประกอบสามารถกำจัดได้ด้วยกระบวนการ EC ที่ใช้อิเล็กโทรด ที่เป็นเหล็ก โดยไอออน Fe^{2+} ที่เกิดขึ้นสามารถรีดิวซ์ Cr^{6+} ให้เป็น Cr^{3+} ในสภาวะที่ต่าง ดังสมการ ต่อไปนี้

หรือ

Cr^{3+} จะถูกกำจัดด้วยการตกผลึกเป็น $\text{Cr}(\text{OH})_3$ เมื่อเพิ่มค่าพีเอชของน้ำเสีย นอกจากนี้ Fe^{2+} ยังสามารถรีดิวซ์ $\text{Cr}_2\text{O}_7^{2-}$ ในสภาวะที่เป็นกรดดังสมการต่อไปนี้

2.3.4 การดูดติดผิว (Adsorption)

การดูดติดผิวเป็นความสามารถของสารบางชนิดในการดึงโมเลกุลหรือคอลลอยด์ ซึ่งอยู่ในของเหลวหรือก๊าซให้มาเกาะจับและติดบนผิว โมเลกุลหรือคอลลอยด์เรียกว่า สารถูกดูด (adsorbate) ส่วนของแข็งที่มีผิวเป็นที่เกาะจับเรียกว่า สารดูดติด (adsorbent) และเรียกกลไกตั้งแต่มีโมเลกุลหรือคอลลอยด์เคลื่อนที่ไปเกาะติดกับพื้นผิวของอีกสารหนึ่งว่า การดูดติดผิว (adsorption) การเกาะจับโมเลกุลบนผิวของสาร อาจเกิดขึ้นด้วยแรงกายภาพ เช่น แรงแวนเดอร์วาล (van der waals) หรือด้วยแรงทางเคมีหรือทั้งสองอย่างรวมกัน สารดูดติดผิวมีหลายชนิด อาจแบ่งได้เป็น 3 ประเภทดังนี้

1. ประเภทสารอินทรีย์ เช่น ดินเหนียวชนิดต่างๆ แมกนีเซียมออกไซด์ ถ่านกระดูก (bone char) แอคติเวทเต็ดซิลิกา ฯลฯ สารเหล่านี้มีพื้นที่ผิว 50-200 ตารางเมตร/กรัม
2. แอคติเวทเต็ดคาร์บอน มีพื้นที่ผิวมากกว่าสารอินทรีย์อื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญ คือ 600-1000 ตารางเมตร/กรัม จึงจัดแยกไว้จากสารอินทรีย์ชนิดอื่นๆ
3. สารอินทรีย์สังเคราะห์ เช่น เรซินแลกเปลี่ยนประจุที่มีพื้นที่ผิว 300-500 ตารางเมตร/กรัม โดยทั่วไปกระบวนการดูดติดผิวในกระบวนการกำจัดสีและกลิ่นในน้ำประปา และกระบวนการกำจัดสีในน้ำเสียจะนิยมใช้แอคติเวทเต็ดคาร์บอนซึ่งมีพื้นที่ผิวจำเพาะสูง ทำให้มีความสามารถในการดูดติดผิวสูงตามไปด้วย

2.3.5 โอโซนเนชัน (Ozonation)

โอโซนเนชันเป็นการกำจัดสีในน้ำเสียโดยใช้โอโซน (O_3) เป็นตัวออกซิไดซิงเอเจนต์ไปทำปฏิกิริยากับสีที่อยู่ในน้ำทิ้ง เช่นเดียวกับการใช้คลอรีน แต่โอโซนมีความสามารถในการออกซิไดซิงสูงกว่าคลอรีนเกือบ 1 เท่า การผลิตโอโซนกระทำได้โดยผ่านอากาศแห้งหรือออกซิเจนบริสุทธิ์ไประหว่างขั้วไฟฟ้า 2 ขั้ว ที่มีความต่างศักย์ประมาณ 15000-20000 โวลต์ อะตอมของออกซิเจนจะถูกบังคับให้จับตัวกันใหม่กลายเป็นโอโซน (O_3) อากาศแห้ง 1 ลูกบาศก์เมตร สามารถผลิตโอโซนได้ไม่เกิน 30 กรัม หรือเท่ากับร้อยละ 1.4 โดยปริมาตร ถ้าใช้ออกซิเจนบริสุทธิ์แทนอากาศแห้งอาจได้โอโซนเพิ่มเป็น 60-90 กรัม/ลูกบาศก์เมตร โอโซนสามารถทำให้เป็นของเหลวได้แต่นิยมใช้ในรูปแบบก๊าซมากกว่า โอโซนเป็นก๊าซพิษที่ก่อให้เกิดความระคายเคืองอย่างรุนแรง คนสามารถทนโอโซนได้ถึง 0.1 พีพีเอ็มโดยปริมาตร โดยไม่เป็นอันตราย แต่ถ้าให้ดมโอโซนเข้มข้นประมาณร้อยละ 1 (ที่ผลิตได้โดยตรงจากเครื่อง) จะถึงแก่ความตายภายใน 1 นาที

2.3.6 คลอรีเนชัน (Chlorination)

คลอรีเนชันเป็นวิธีการกำจัดสีโดยใช้คลอรีนเป็นตัวออกซิไดซิงเอเจนต์ ซึ่งมีอำนาจออกซิไดซิงสูงไปทำปฏิกิริยากับสีที่ติดอยู่ในน้ำทิ้ง ทำให้สีหายไปหรือลดปริมาณสีลง ปริมาณสีที่

ลดลงขึ้นอยู่กับปริมาณและความเข้มข้นของคลอรีนที่ใช้ คลอรีนจะอยู่ในรูปของก๊าซคลอรีน สารประกอบไฮโปคลอไรท์ และคลอรีนไดออกไซด์

2.3.7 การใช้แผ่นเมมเบรน (Membrane Technology)

เทคโนโลยีของการใช้แผ่นเมมเบรนประกอบด้วยวิธีอุตราฟิลเตรชัน รีเวอร์สออสโมซิส และวิธีอุตราฟิลเตรชันมีหลักการทำงานของระบบคือ ใช้แผ่นเยื่อกระดาษ (membrane) แบบ porous พวกเซลลูโลส-อะซิเตต หรือพอลิเมอร์สังเคราะห์ต่างๆ และอัดน้ำเข้าไปด้วยแรงดันไม่เกิน 1,034 กิโลนิวตัน/ตารางเมตร เยื่อกรองจะทำหน้าที่แยกสารปนเปื้อนทั้งแบบละลายน้ำและตะกอนเล็กที่มีขนาดน้ำหนักโมเลกุลตั้งแต่ 500-500000 และขนาดตั้งแต่ 2×10^{-6} ถึง 1×10^{-2} มิลลิเมตรซึ่งมีขนาดเล็กกว่าวิธีอุตราฟิลเตรชัน นิยมใช้ในการแยกเกลือที่ละลายน้ำได้ด้วยการกรองแผ่นเยื่อกรองแบบซึมผ่านได้ (semipermeable membrane) ณ ความดันตั้งแต่ความดันบรรยากาศจนถึง 6900 กิโลนิวตัน/ตารางเมตร ระบบนี้อาจจะประกอบด้วยแผ่นเยื่อกรอง ตัวถัง และเครื่องสูบน้ำที่ให้ความดันสูง พวกแผ่นเยื่อกรองที่นิยมใช้กันมาก ได้แก่ เซลลูโลสอะซิเตต และไนลอน

วิธีที่กล่าวมามีประสิทธิภาพในการกำจัดสีของอุตสาหกรรมฟอกย้อม ในปัจจุบันวิธีที่นำมาใช้อย่างจริงจัง ได้แก่ วิธีอุตราฟิลเตรชัน ซึ่งเป็นเทคโนโลยีในการนำกลับมาใช้ใหม่ซึ่งพบว่าสามารถนำ PVA โซดาไฟ สีย้อมอินดิโก และน้ำกลับมาใช้ได้อย่างประสบความสำเร็จ แม้ว่ากระบวนการนี้จะปรากฏให้เห็นว่าสามารถกำจัดสีย้อม และสารที่เติมได้ทุกประเภท แต่ก็ยังไม่มีการนำมาใช้ในทางปฏิบัติเนื่องจากความยุ่งยากในการแยกสีผสม สีผสมโดยส่วนใหญ่เป็นกรณีของน้ำจากขั้นตอนการย้อม และการตกแต่งสำเร็จ ซึ่งในการทดลองนี้เป็นการศึกษาและเปรียบเทียบการบำบัดสีย้อมและสีโอดีจากน้ำทิ้งของโรงงานอุตสาหกรรมฟอกย้อม ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันและอิเล็กโตรโคแอกกูเลชัน เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการบำบัด เนื่องจากกระบวนการดังกล่าวเป็นกระบวนการที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย มีขั้นตอนในการบำบัดง่าย และยังสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการบำบัดน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมฟอกย้อมได้ดียิ่งขึ้น

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Raju et al. (2008) ทำการศึกษาการบำบัดน้ำเสียโดยใช้กระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชันโดยใช้อิเล็กโทรดเหล็กและอลูมิเนียมมาทดลองใช้เป็นขั้วแอโนด และพบว่าอลูมิเนียมมีประสิทธิภาพในการกำจัดของแข็งแขวนลอย และค่าความเข้มข้นของซีโอดีของน้ำออกที่มีความเข้มข้นเริ่มต้น 1316 มิลลิกรัม/ลิตร ถูกทำให้ลดลงเหลือ 429 มิลลิกรัม/ลิตร

Sayiner et al. (2008) มีการศึกษาถึงการกำจัดโบรอนออกจากน้ำเสียด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน โดยใช้อลูมิเนียมและเหล็กเป็นขั้วแคโทดและแอโนดในถังปฏิกรณ์ และจากผลการทดลองแสดงให้เห็นว่าการบำบัดด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชันจะขึ้นอยู่กับความหนาแน่นของกระแสไฟฟ้า ความเข้มข้นเริ่มต้น และระยะเวลา

Chen. (2004) ได้บอกว่ากระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชันเกี่ยวข้องกับการสร้างสารช่วยในการตกตะกอน โดยการละลายของอิเล็กโทรดอลูมิเนียมหรือเหล็กเกิดเป็นอลูมิเนียมไฮดรอกไซด์หรือเหล็กไฮดรอกไซด์ ตามลำดับ ซึ่งจะเกิดขึ้นที่ขั้วแอโนด และจะเกิดก๊าซไฮโดรเจนที่ขั้วแคโทด และปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน ได้แก่ ความหนาแน่นของกระแสไฟฟ้าที่ให้ความเข้มข้นของสารละลายโซเดียมคลอไรด์ (สารอิเล็กโทรไลต์) พีเอช อุณหภูมิ และพลังงานไฟฟ้าที่ใช้

Kim et al. (2002) มีการศึกษาเพื่อเลือกสารสร้างตะกอนโดยสารที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ อลูมิเนียมซัลเฟต โพลีอลูมิเนียมซัลเฟต เฟอริกคลอไรด์ และ เฟอริกซัลเฟต และศึกษาสภาวะที่เหมาะสม คือ พีเอช และปริมาณตัวตกตะกอน โดยวิธีจาร์เจสต์ ในการบำบัดด้วยกระบวนการสร้างตะกอนรวมทางเคมี กระบวนการออกซิไดซ์ทางเคมีเชิงไฟฟ้าจะใช้สารละลายโซเดียมคลอไรด์เป็นสารอิเล็กโทรไลต์ โดยที่ความเข้มข้นของสารอิเล็กโทรไลต์อยู่ในช่วง 0 25 125 และ 250 มิลลิโมลาร์ ค่าความหนาแน่นของกระแสไฟฟ้าที่ 0.7 2.1 4.2 และ 6.3 มิลลิแอมแปร์/ตารางเซนติเมตร ผลการทดลองพบว่า สารเฟอริกคลอไรด์ที่ปริมาณ 3.25×10^{-3} โมล/ลิตร ที่พีเอชเท่ากับ 6 เป็นสภาวะที่ดีที่สุดในการบำบัดด้วยกระบวนการสร้างตะกอนรวมทางเคมี และมีประสิทธิภาพในการกำจัดซีโอดีและสีที่สุด คือ ร้อยละ 70.5 และ 80.6 ตามลำดับ กระบวนการออกซิไดซ์ทางเคมีเชิงไฟฟ้าที่ความเข้มข้นของสารอิเล็กโทรไลต์ที่ 25 มิลลิโมลาร์ ความหนาแน่นของกระแสไฟฟ้าที่ 2.1 มิลลิแอมแปร์/ตารางเซนติเมตร เป็นสภาวะที่เหมาะสมที่สุดในการบำบัด และพบว่าถ้าความเข้มข้นของสารอิเล็กโทรไลต์เพิ่มขึ้น ประสิทธิภาพในการกำจัดซีโอดีและสีจะเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 24.3 เป็น 59.0 75.2 และ 94.7 ตามลำดับ แต่ที่ความเข้มข้นระหว่าง 25 ถึง 250 มิลลิโมลาร์ จะสามารถกำจัดซีโอดีได้ ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 59.0 เป็น 76.0 ในทางตรงกันข้ามประสิทธิภาพในการกำจัดสี

จะค่อนข้างคงที่แต่เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 93.0 เป็น 94.7 เมื่อเพิ่มความเข้มข้นของสารละลายโซเดียมคลอไรด์(สารอิเล็กโทรไลต์) จาก 25 มิลลิโมลาร์ เป็น 250 มิลลิโมลาร์ และเมื่อความเข้มข้นของสารอิเล็กโทรไลต์เพิ่มขึ้น ค่าการนำไฟฟ้าก็จะเพิ่มขึ้นด้วย ส่วนความหนาแน่นของกระแสไฟฟ้าเมื่อเพิ่มขึ้นจะทำให้ประสิทธิภาพในการกำจัดซีโอดีเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 6.5 39.3 59.0 และ 62.6 ตามลำดับ แต่การลดลงของสีจะมีแนวโน้มคล้ายกับผลของความเข้มข้นของสารอิเล็กโทรไลต์ โดยประสิทธิภาพในการกำจัดสีค่อนข้างคงที่อยู่ในช่วงร้อยละ 94.7 ถึง 97.0

Song et al. (2004) ศึกษาสถานะที่เหมาะสมและประสิทธิภาพในการบำบัดน้ำเสียจากโรงงานฟอกหนังโดยกระบวนการสร้างตะกอนรวมทางเคมี และเปรียบเทียบประสิทธิภาพระหว่างสารรวมตะกอน 2 ชนิด คือ อลูมิเนียมซัลเฟต($Al_2(SO_4)_3 \cdot 18H_2O$) และเฟอร์ริกคลอไรด์($FeCl_3 \cdot 6H_2O$) โดยทำการเก็บตัวอย่างน้ำเสียมาทดสอบด้วยวิธีจาร์เทสต์ เพื่อหาปริมาณสารรวมตะกอนและพีเอชที่เหมาะสมและนำน้ำเสียที่ผ่านการทดลองที่เป็นน้ำใสส่วนบนไปวิเคราะห์หาซีโอดี ของแข็งแขวนลอย ความเข้มข้นของโครเมียม สี และของแข็งจมตัว จากการทดลองพบว่าประสิทธิภาพในการบำบัดที่ได้ผลดีที่สุดเมื่อใช้ปริมาณสารรวมตะกอน 800 มิลลิกรัม/ลิตร และที่พีเอชเท่ากับ 7.5 จะทำให้มีการลดลงของสารแขวนลอยร้อยละ 38 ถึง 46 ซีโอดี ร้อยละ 30 ถึง 37 โครเมียมร้อยละ 74 ถึง 99 และกระบวนการโคแอกกูเลชันที่ใช้เฟอร์ริกคลอไรด์เป็นสารรวมตะกอนจะมีประสิทธิภาพในการบำบัดค่าซีโอดีและสารแขวนลอยได้ดีกว่าอลูมิเนียมซัลเฟต

Joo et al. (2005) งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาถึงประสิทธิภาพการกำจัดสีรีแอกทีฟที่ปนเปื้อนในน้ำทิ้งจากโรงงานฟอกย้อมโดยใช้สารรวมตะกอนอนินทรีย์ (สารส้มและเกลือเฟอร์ริก) ร่วมกับพอลิเมอร์ที่ทำการสังเคราะห์ขึ้น การทดลองนี้ใช้สีย้อมทั้ง 4 ชนิด (Black 5 , Blue2 , Red2 และ Yellow2) และน้ำเสียจริงที่เก็บจากแหล่งอุตสาหกรรมท้องถิ่น โดยทำการศึกษาถึงประสิทธิภาพในการกำจัดสีย้อม สถานะและปริมาณที่เหมาะสมของทั้งสารรวมตะกอนอนินทรีย์และพอลิเมอร์ รวมทั้งยังศึกษาถึงการกำจัดค่าซีโอดีของน้ำเสียจริง ในน้ำเสียสังเคราะห์พบว่าเมื่อใช้สารรวมตะกอนอนินทรีย์ (1 กรัม/ลิตร) เพียงชนิดเดียว พบว่าสามารถกำจัดสีย้อมได้เพียง ร้อยละ 20 อย่างไรก็ตามเมื่อทำการเติมพอลิเมอร์ลงไป พบว่าประสิทธิภาพมีค่าเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 100 โดยประสิทธิภาพในการกำจัดสีจะค่าเพิ่มขึ้น เมื่อปริมาณของพอลิเมอร์ที่เติมลงไปมีค่าเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังขึ้นอยู่กับค่าพีเอช และชนิดของสารรวมตะกอนอนินทรีย์ที่ใช้อีกด้วย ส่วนในน้ำเสียจริงเมื่อใช้สารรวมตะกอนอนินทรีย์เพียงชนิดเดียว พบว่าประสิทธิภาพในการกำจัดสีมีค่าน้อย แต่อย่างไรก็ตามเมื่อทำการเติมพอลิเมอร์ผสมกับสารรวมตะกอนอนินทรีย์ทั้งสองชนิดนั้นคือ อลูมิเนียมซัลเฟตร่วมกับพอลิเมอร์ และเกลือเฟอร์ริกร่วมกับพอลิเมอร์ พบว่าประสิทธิภาพมีค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 60 และ 70 ตามลำดับ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 เครื่องมือและอุปกรณ์

1. ชุดการทดลองมาตรฐานจาร์เทสต์
2. เครื่องวัดค่าพีเอช
3. เครื่องวัดค่าการดูดกลืนแสง
4. เครื่องกวนแม่เหล็กไฟฟ้า
5. ชุดเครื่องกรองลดความดัน
6. เครื่องจ่ายแรงดันไฟฟ้ากระแสตรงแบบปรับกระแสได้
7. ขั้วอิเล็กโทรดที่ทำจากแผ่นอลูมิเนียม (ขนาด 78 มิลลิเมตร × 99 มิลลิเมตร × 2 มิลลิเมตร)
8. ปากคีบ
9. สายไฟ
10. กระดาษกรองขนาด 0.45 ไมครอน (membrane filter cellulose)

3.2 สารเคมี

1. สารส้ม (อลูมิเนียมซัลเฟต ($Al_2(SO_4)_3 \cdot xH_2O$)
2. โซเดียมไฮดรอกไซด์ (NaOH) 6 นอร์มอล
3. กรดซัลฟูริก (H_2SO_4)
4. พอลิเมอร์ (Anionic Polymer)
5. โซเดียมคลอไรด์ (NaCl) 1 นอร์มอล
6. สีรีแอกทีฟ
  - COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150% (RR)
  - COLVAZOL YELLOW 3RS 150% (RY)
7. สีดิสเพอร์ส
  - LONSPERSE BLUE UNSE 200% (DB)
  - LONSPERSE SCALET GS 200% (DS)

3.3 วิธีการทดลอง

3.3.1 การเตรียมสารเคมีที่ใช้ในการทดลอง

3.3.1.1 การเตรียมน้ำเสียสังเคราะห์ 100 มิลลิกรัม/ลิตร

สีรีแอกทีฟ (COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150% และ COLVAZOL YELLOW 3RS 150%) และสีดิสเพอร์ส (LONSPERSE BLUE UNSE 200% และ LONSPERSE SCALET GS 200%) โดยชั่งสี 2 กรัมแล้วปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่นให้มีปริมาตรเป็น 20 ลิตร

3.3.1.2 การเตรียมน้ำเสียจริง

ทำการเก็บตัวอย่างน้ำเสียจริงจากบริษัทเปาไดอิ่ง อินดัสเตรียล จำกัด โดยเก็บตัวอย่างน้ำเสียจริงจากอ่างสีย้อมรีแอกทีฟและสีย้อมดิสเพอร์ส

3.3.1.3 การเตรียมสารละลายสต็อกอลูมิเนียมซัลเฟต 10000 มิลลิกรัม/ลิตร

เตรียมสารละลายสต็อกอลูมิเนียมซัลเฟตโดยชั่งอลูมิเนียมซัลเฟต 10 กรัม แล้วปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่นให้มีปริมาตรเป็น 1000 มิลลิลิตร

3.3.1.4 การเตรียมสารละลายสต็อกพอลิเมอร์ 1000 มิลลิกรัม/ลิตร

เตรียมสารละลายสต็อกพอลิเมอร์โดยชั่งพอลิเมอร์ชนิดแอนไอออนิกพอลิเมอร์ 1 กรัม แล้วปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่นให้มีปริมาตรเป็น 1000 มิลลิลิตร

3.3.1.5 การเตรียมสารละลายโซเดียมคลอไรด์ 1 นอร์มอล

เตรียมสารละลายโซเดียมคลอไรด์โดยชั่งโซเดียมคลอไรด์ 58.5 กรัม แล้วปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่นให้มีปริมาตรเป็น 1000 มิลลิลิตร

3.3.2 การกำจัดสีย้อมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน

3.3.2.1 การหาปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน

การหาปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมในการกำจัดสีย้อมรีแอกทีฟและดิสเพอร์สในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน โดยทำการทดลองดังนี้

1. นำน้ำเสียสังเคราะห์ของสีรีแอกทีฟ 2 ชนิดและสีดิสเพอร์ส 2 ชนิด จำนวน 275 มิลลิลิตร ใส่ลงในชุดการทดลองมาตรฐานจาร์เทสต์

2. ทำการแยกชุดการทดลองออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดการทดลองที่ 1 สีรีแอกทีฟ (COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150% และ COLVAZOL YELLOW 3RS 150%)

ชุดการทดลองที่ 2 สีคิสเพอร์ส (LONSPERSE BLUE UNSE 200% และ LONSPERSE SCALET GS 200%)

3. นำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่นดังนี้

สี COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150%	ที่ความยาวคลื่น 544 นาโนเมตร
สี COLVAZOL YELLOW 3RS 150%	ที่ความยาวคลื่น 419 นาโนเมตร
สี LONSPERSE BLUE UNSE 200%	ที่ความยาวคลื่น 576 นาโนเมตร
สี LONSPERSE SCALET GS 200%	ที่ความยาวคลื่น 523 นาโนเมตร

และวัดค่าพีเอชก่อนการทดลอง

4. เติมอลูมิเนียมซัลเฟตลงในน้ำเสียสังเคราะห์ของสีรีแอกทีฟทั้ง 2 ชนิดสำหรับชุดการทดลองที่ 1 ที่ปริมาณต่างๆ กัน คือ 0 700 1000 1300 1600 1900 2200 และ 2500 มิลลิกรัม/ลิตร ตามลำดับ แล้วปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่นให้มีปริมาตรเป็น 350 มิลลิลิตร และเติมอลูมิเนียมซัลเฟตลงในน้ำเสียสังเคราะห์ของสีคิสเพอร์สทั้ง 2 ชนิดสำหรับชุดการทดลองที่ 2 ที่ปริมาณต่างๆ กัน คือ 0 300 500 700 900 1100 1300 และ 1500 มิลลิกรัม/ลิตร ตามลำดับ แล้วปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่นให้มีปริมาตรเป็น 320 มิลลิลิตร

5. ทำการเปิดเครื่องชุดทดลองมาตรฐานจาร์เทสต์ ให้มีความเร็วรอบ 120 รอบ/นาที เป็นเวลา 1 นาที จากนั้นกวนซ้ำที่ความเร็วรอบ 30 รอบ/นาที เป็นเวลา 10 นาที

6. ตั้งทิ้งไว้ให้ตกตะกอนเป็นเวลา 30 นาที

7. นำสารละลายส่วนใสที่ได้ไปกรองด้วยเครื่องกรองแบบลดความดันผ่านกระดาษกรองขนาด 0.45 ไมโครเมตร

8. นำสารละลายที่ได้จากการกรองไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่นดังข้อ 3 และวัดค่าพีเอชหลังการทดลอง

3.3.2.2 การหาค่าพีเอชที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน

การหาค่าพีเอชที่เหมาะสมในการกำจัดสีรีแอกทีฟและคิสเพอร์สในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน โดยทำการทดลองดังนี้

1. นำน้ำเสียสังเคราะห์ของสีรีแอกทีฟทั้ง 2 ชนิดและสีคิสเพอร์สทั้ง 2 ชนิด จำนวน 275 มิลลิลิตร ใส่ลงในชุดการทดลองมาตรฐานจาร์เทสต์

2. ทำการปรับค่าพีเอชต่างๆ กัน คือ พีเอช 5 7 9 และ 11 ตามลำดับ แล้วนำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่นดังนี้

สี COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150%	ที่ความยาวคลื่น 544 นาโนเมตร
สี COLVAZOL YELLOW 3RS 150%	ที่ความยาวคลื่น 419 นาโนเมตร

- สี LONSPERSE BLUE UNSE 200% ที่ความยาวคลื่น 576 นาโนเมตร
- สี LONSPERSE SCALET GS 200% ที่ความยาวคลื่น 523 นาโนเมตร
3. เดิมลูมิเนียมซัลเฟตในปริมาณที่เหมาะสมจากการทดลองที่ 3.3.2.1
  4. ทำการเปิดเครื่องชุดทดลองมาตรฐานจาร์เทสต์ ให้มีความเร็วรอบ 120 รอบ/นาที เป็นเวลา 1 นาที จากนั้นกวนซ้ำที่ความเร็วรอบ 30 รอบ/นาที เป็นเวลา 10 นาที
  5. ตั้งทิ้งไว้ให้ตกตะกอนเป็นเวลา 30 นาที
  6. นำสารละลายส่วนใสที่ได้ไปกรองด้วยเครื่องกรองแบบลดความดันผ่านกระดาษกรองขนาด 0.45 ไมโครเมตร
  7. นำสารละลายที่ได้จากการกรองไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่นดังข้อ 2 และวัดค่าพีเอชหลังการทดลอง

3.3.3 การกำจัดสีข้อมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน

3.3.3.1 การหาปริมาณลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการ

โคแอกกูเลชัน

การหาปริมาณลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมในการกำจัดสีข้อมรีแอกทีฟและดิสเพอร์สในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันโดยทำการทดลองดังนี้

1. นำน้ำเสียจริงของสีรีแอกทีฟ 2 ชนิดและสีดิสเพอร์ส 2 ชนิด จำนวน 275 มิลลิลิตร ใส่ลงในชุดการทดลองมาตรฐานจาร์เทสต์

2. ทำการแยกชุดการทดลองออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดการทดลองที่ 1 สีรีแอกทีฟ(COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150% และ COLVAZOL YELLOW 3RS 150%)

ชุดการทดลองที่ 2 สีดิสเพอร์ส (LONSPERSE BLUE UNSE 200% และ LONSPERSE SCALET GS 200%)

3. นำมาปรับค่าพีเอชที่เหมาะสมที่ได้จากการทดลองที่ 3.3.2.2 แล้วนำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่นดังนี้

สี COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150% ที่ความยาวคลื่น 544 นาโนเมตร

สี COLVAZOL YELLOW 3RS 150% ที่ความยาวคลื่น 419 นาโนเมตร

สี LONSPERSE BLUE UNSE 200% ที่ความยาวคลื่น 576 นาโนเมตร

สี LONSPERSE SCALET GS 200% ที่ความยาวคลื่น 523 นาโนเมตร

4. เติมอลูมิเนียมซัลเฟตลงในน้ำเสียสังเคราะห์ของซีรีแอกทีฟทั้ง 2 ชนิดสำหรับการทดลองที่ 1 ที่ปริมาณต่างๆ กัน คือ 0 700 1000 1300 1600 1900 2200 และ 2500 มิลลิกรัม/ลิตร ตามลำดับ แล้วปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่นให้มีปริมาตรเป็น 350 มิลลิลิตร และเติมอลูมิเนียมซัลเฟตลงในน้ำเสียสังเคราะห์ของดีคิสเพอร์สทั้ง 2 ชนิดสำหรับการทดลองที่ 2 ที่ปริมาณต่างๆ กัน คือ 0 300 500 700 900 1100 1300 และ 1500 มิลลิกรัม/ลิตร ตามลำดับ แล้วปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่นให้มีปริมาตรเป็น 320 มิลลิลิตร

5. ทำการเปิดเครื่องชุดทดลองมาตรฐานจาร์เทสต์ ให้มีความเร็วรอบ 120 รอบ/นาที เป็นเวลา 1 นาที จากนั้นกวนซ้ำที่ความเร็วรอบ 30 รอบ/นาที เป็นเวลา 10 นาที

6. ตั้งทิ้งไว้ให้ตกตะกอนเป็นเวลา 30 นาที

7. นำสารละลายส่วนใสที่ได้ไปกรองด้วยเครื่องกรองแบบลดความดันผ่านกระดาษกรองขนาด 0.45 ไมโครเมตร

8. นำสารละลายที่ได้จากการกรองไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่นตั้งข้อ 3 และวัดค่าพีเอชหลังการทดลอง

3.3.4 การกำจัดสีข้อมีในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันร่วมกับพอลิเมอร์

3.3.4.1 การหาปริมาณของพอลิเมอร์ที่เหมาะสมในการตกตะกอนร่วมกับอลูมิเนียมซัลเฟตในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน

การหาปริมาณพอลิเมอร์ที่เหมาะสมในการกำจัดสีข้อมีรีแอกทีฟและดีคิสเพอร์สในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันโดยทำการทดลองดังนี้

1. นำน้ำเสียจริงของซีรีแอกทีฟ (COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150%) และ ดีคิสเพอร์ส (LONSPERSE SCALET GS 200%) จำนวน 275 มิลลิลิตร ใส่ลงในชุดการทดลองมาตรฐานจาร์เทสต์

2. ปรับค่าพีเอชที่เหมาะสมที่ได้จากการทดลองที่ 3.3.2.2 แล้วนำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่นดังนี้

สี COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150% ที่ความยาวคลื่น 544 นาโนเมตร

สี LONSPERSE SCALET GS 200% ที่ความยาวคลื่น 523 นาโนเมตร

3. เติมอลูมิเนียมซัลเฟตในปริมาณที่เหมาะสมจากการทดลองที่ 3.3.1

4. เติมพอลิเมอร์ในปริมาณที่ต่างๆ กัน คือ 0 100 200 300 400 500 600 และ 700 มิลลิกรัม/ลิตร ตามลำดับ

5. ทำการเปิดเครื่องชุดทดลองมาตรฐานจาร์เทสต์ ให้มีความเร็วรอบ 120 รอบ/นาที เป็นเวลา 1 นาที จากนั้นกวนซ้ำที่ความเร็วรอบ 30 รอบ/นาที เป็นเวลา 10 นาที
6. ตั้งทิ้งไว้ให้ตกตะกอนเป็นเวลา 30 นาที
7. นำสารละลายส่วนใสที่ได้ไปกรองด้วยเครื่องกรองแบบลดความดันผ่านกระดาษกรองขนาด 0.45 ไมโครเมตร
8. นำสารละลายที่ได้จากการกรองไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่นดังข้อ 2 และวัดค่าพีเอชหลังการทดลอง

3.3.5 การกำจัดสีย้อมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน

3.3.5.1 การหาค่าพีเอชที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน

โคแอกกูเลชัน

การหาค่าพีเอชที่เหมาะสมในการกำจัดสีย้อมรีแอกทีฟและดิสเพอร์สในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน โดยทำการทดลองดังนี้

1. นำน้ำเสียสังเคราะห์ของสีรีแอกทีฟและดิสเพอร์ส ปริมาณ 1200 มิลลิลิตร ใส่งในถังปฏิกรณ์

2. ทำการแยกชุดการทดลองออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดการทดลองที่ 1 สีรีแอกทีฟ (COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150 %) ปรับค่าพีเอชของน้ำเสียสังเคราะห์ที่ต่างๆ กัน คือ ที่พีเอชเท่ากับ 5 7 9 และ 11 ตามลำดับ นำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 544 นาโนเมตร

ชุดการทดลองที่ 2 สีดิสเพอร์ส (LONSPERSE SCALET GS 200 %) ปรับค่าพีเอชของน้ำเสียสังเคราะห์ที่ต่างๆ กัน คือ ที่พีเอชเท่ากับ 5 7 9 และ 11 ตามลำดับ นำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 523 นาโนเมตร

3. จากนั้นนำมาให้ค่ากระแสไฟฟ้าที่ 1 แอมแปร์ โดยให้กระแสไฟฟ้านาน 30 นาที

4. นำน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วไปกรองด้วยเครื่องกรองแบบลดความดันผ่านกระดาษกรองขนาด 0.45 ไมโครเมตร

5. นำสารละลายที่ได้จากการกรองไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่นดังข้อ 2 และวัดค่าพีเอชหลังการทดลอง

6. ทำการทดลองซ้ำอีกครั้ง

3.3.5.2 การหาระยะเวลาที่เหมาะสมในการให้กระแสไฟฟ้าในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วย

กระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน

1. นำน้ำเสียสังเคราะห์ของสีรีแอกทีฟ(COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150 %) และสีดิสเพอร์ส(LONSPERSE SCALET GS 200 %) ปริมาณ 1200 มิลลิลิตรใส่ลงในถังปฏิกรณ์

2. ปรับพีเอชของน้ำเสียสังเคราะห์ที่เหมาะสมจากการทดลองที่ 3.3.5.1 แล้วนำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่นดังนี้

สี COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150% ที่ความยาวคลื่น 544 นาโนเมตร

สี LONSPERSE SCALET GS 200% ที่ความยาวคลื่น 523 นาโนเมตร

3. จากนั้นนำมาให้ค่ากระแสไฟฟ้าที่ 1 แอมแปร์ โดยให้ระยะเวลาในการให้กระแสไฟฟ้าต่าง ๆ กัน สำหรับสีดิสเพอร์ส คือ 10 20 และ 30 นาที ตามลำดับ และสีรีแอกทีฟ คือ 10 20 30 40 และ 50 นาที ตามลำดับ

4. นำน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วไปกรองด้วยเครื่องกรองแบบลดความดันผ่านกระดาษกรองขนาด 0.45 ไมโครเมตร

5. นำสารละลายที่ได้จากการกรองไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่นดังข้อ 2 และวัดค่าพีเอชหลังการทดลอง

6. ทำการทดลองซ้ำอีกครั้ง

3.3.6 การกำจัดสีข้อมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน

3.3.6.1 การหาระยะเวลาที่เหมาะสมในการให้กระแสไฟฟ้าในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน

1. นำน้ำเสียจริงทั้งชนิดสีรีแอกทีฟ(COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150 %) และดิสเพอร์ส(LONSPERSE SCALET GS 200 %) ปริมาณ 1200 มิลลิลิตร ใส่ลงในถังปฏิกรณ์

2. ปรับพีเอชของน้ำเสียสังเคราะห์ที่เหมาะสมที่ได้จากการทดลองที่ 3.3.5.1 นำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่นดังนี้

สี COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150% ที่ความยาวคลื่น 544 นาโนเมตร

สี LONSPERSE SCALET GS 200% ที่ความยาวคลื่น 523 นาโนเมตร

3. จากนั้นนำมาให้ค่ากระแสไฟฟ้าที่ 1 แอมแปร์ โดยให้ระยะเวลาการให้กระแสไฟฟ้าต่าง ๆ กัน สำหรับสีดิสเพอร์ส คือ 10 20 30 และ 40 นาที ตามลำดับ และสีรีแอกทีฟ คือ 10 20 30 40 และ 50 นาที ตามลำดับ

4. นำน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วไปกรองด้วยเครื่องกรองแบบลดความดันผ่านกระดาษกรองขนาด 0.45 ไมโครเมตร
5. นำสารละลายที่ได้จากการกรองไปวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่นดังข้อ 2 และวัดค่าพีเอชหลังการทดลอง
6. ทำการทดลองซ้ำอีกครั้ง

บทที่ 4

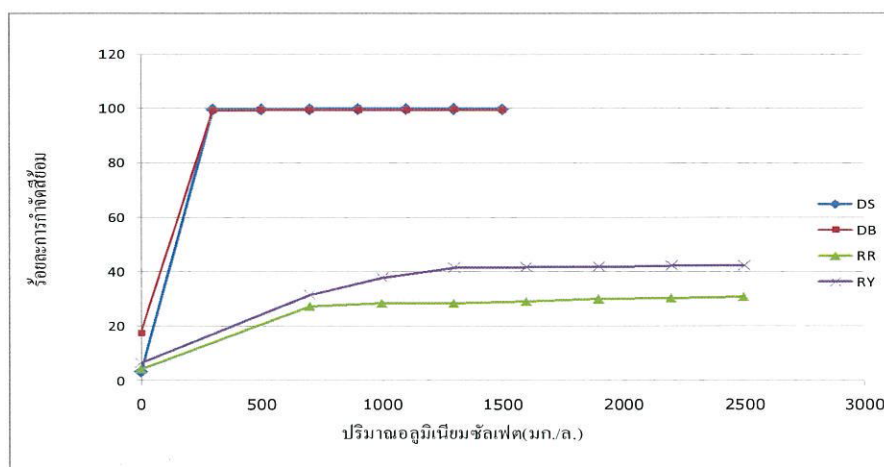
ผลการวิจัยและอภิปรายผล

4.1 การกำจัดสีด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน

4.1.1 การกำจัดสีย้อมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน

4.1.1.1 การศึกษาผลของปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตต่อการกำจัดสีย้อมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน

จากการศึกษาในเบื้องต้นผลของปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตต่อการกำจัดสีย้อมในน้ำเสียสังเคราะห์ของสีทั้ง 4 ชนิด ได้แก่ COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150% , COLVAZOL YELLOW 3RS 150% , LONSPERSE BLUE UNSE 200% และ LONSPERSE SCALET GS 200%) ได้ผลการทดลองดังนี้

รูปที่ 4.1 แสดงผลของปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตต่อการกำจัดสีย้อมรีแอกทีฟและดิสเพอร์สในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน

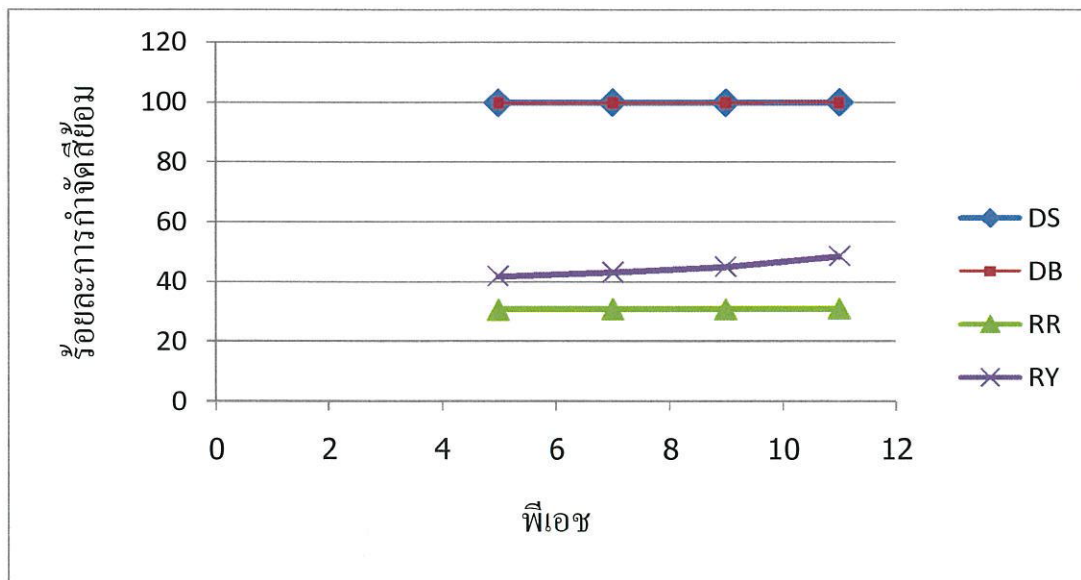
จากรูปที่ 4.1 พบว่าปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมในการกำจัดสีย้อมดิสเพอร์สในน้ำเสียสังเคราะห์ (LONSPERSE BLUE UNSE 200% และ LONSPERSE SCALET GS 200%) อยู่ในช่วง 300 – 1500 มิลลิกรัม/ลิตร จะเห็นได้ว่ามีประสิทธิภาพในการกำจัดสีย้อมสูงใกล้เคียงกัน

ส่วนในสีรีแอกทีฟ (COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150% และ COLVAZOL YELLOW 3RS 150%) นั้นปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมจะอยู่ในช่วง 1300-2500 มิลลิกรัม/ลิตร และ ยังพบว่าที่ปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตเท่ากันจะให้ประสิทธิภาพในการกำจัดสีย้อมดิสเพอร์สดีกว่าสี ย้อมรีแอกทีฟ

4.1.1.2 การศึกษาผลของพีเอชต่อการกำจัดสีย้อมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการ

โคแอกกูเลชัน

การศึกษากระบวนการโคแอกกูเลชันโดยใช้สารสร้างตะกอนอนินทรีย์ คือ อลูมิเนียมซัลเฟตพบว่าค่าพีเอชเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการสร้างตะกอน โดยจะต้องอยู่ในช่วงพีเอชที่เหมาะสม ซึ่งในการทดลองนี้ทำการควบคุมปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตโดยใช้ปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมจากการทดลอง 3.3.2.1 และทำการศึกษาที่พีเอช 5 7 9 และ 11 ซึ่งได้ผลดังรูปที่ 4.2

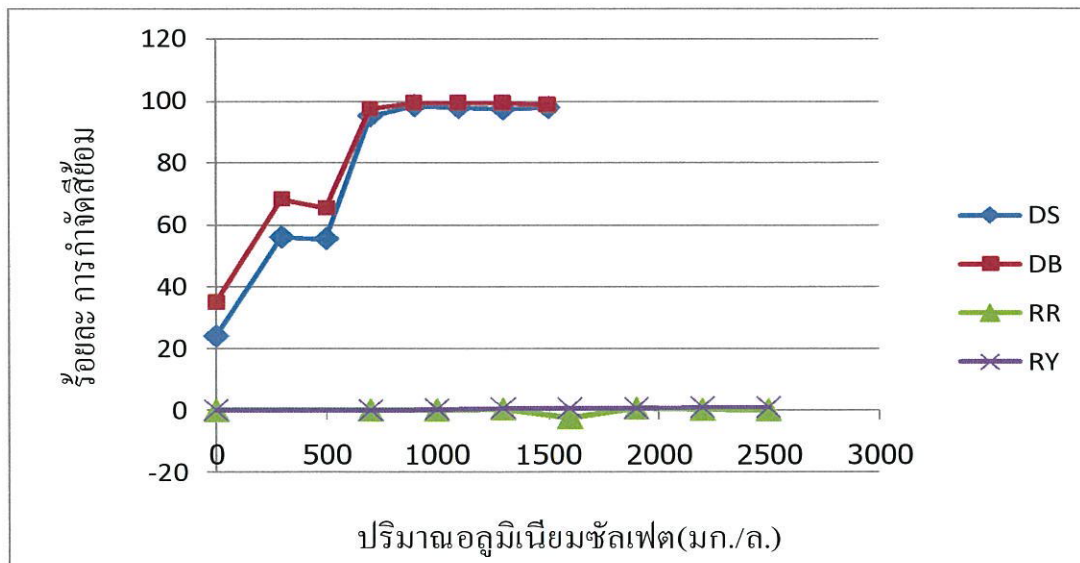
รูปที่ 4.2 แสดงผลของพีเอชต่อการกำจัดสีย้อมรีแอกทีฟและดิสเพอร์สในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันเมื่อใช้อลูมิเนียมซัลเฟตเป็นสารสร้างตะกอน

จากผลการทดลองโดยทำการศึกษาที่พีเอช 5 7 9 และ 11 พบว่ามีแนวโน้มของประสิทธิภาพในการกำจัดสีย้อมดิสเพอร์สและรีแอกทีฟเพิ่มขึ้น โดยที่ค่าพีเอชเดียวกันจะให้ประสิทธิภาพในการกำจัดสีย้อมดิสเพอร์สสูงกว่าสีย้อมรีแอกทีฟ

4.1.2 การกำจัดสีข้อมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน

4.1.2.1 การศึกษาผลของปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตต่อการกำจัดสีข้อมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน

จากการศึกษาในเบื้องต้นผลของปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตต่อการกำจัดน้ำเสียจริงทั้ง 2 ชนิด ได้แก่ น้ำเสียจริงของสีข้อมรีแอกทีฟและน้ำเสียจริงของสีข้อมคิสเพอร์ส โดยใช้สภาวะที่เหมาะสมจากการทดลองที่ 3.3.2.2 มาทำการศึกษาซึ่ง ได้ผลการทดลองดังรูปที่ 4.3

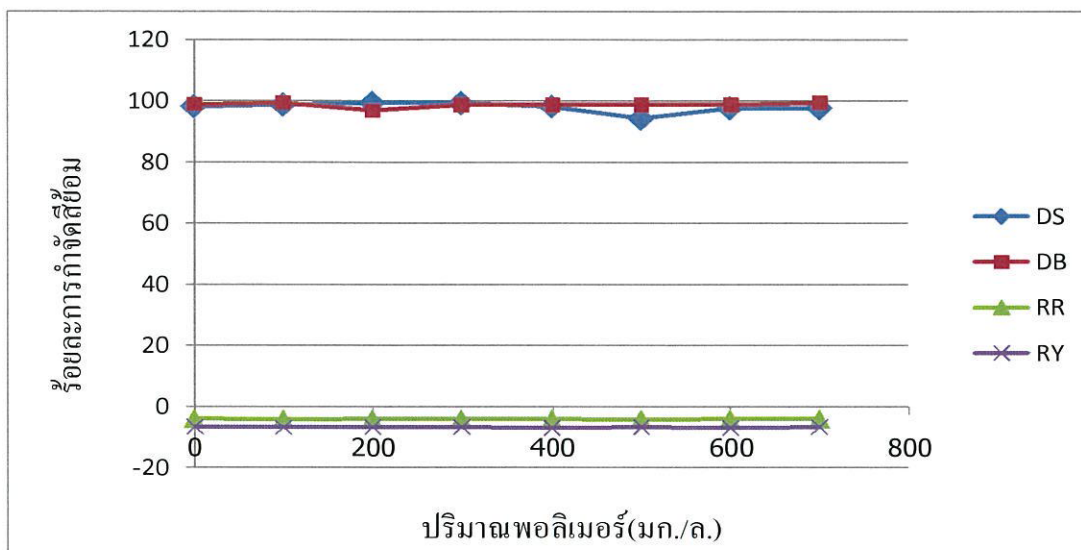

รูปที่ 4.3 แสดงผลของปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตต่อการกำจัดสีข้อมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน

เมื่อใช้อลูมิเนียมซัลเฟตปริมาณ 700 ถึง 1500 มิลลิกรัม/ลิตร ในการกำจัดสีข้อมจากน้ำเสียจริงของสีข้อมคิสเพอร์ส ซึ่งประกอบด้วยสี 2 ชนิด คือ LONSPERSE BLUE UNSE 200% และ LONSPERSE SCALET GS 200%) พบว่ามีประสิทธิภาพในการกำจัดสูงถึงร้อยละ 99.40 และ 98.43 ตามลำดับ สำหรับสีข้อมรีแอกทีฟซึ่งประกอบด้วยสี 2 ชนิด คือ COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150% และ COLVAZOL YELLOW 3RS 150% มีประสิทธิภาพในการกำจัดต่ำกว่าสีข้อมคิสเพอร์สมาก

4.1.2.2 การศึกษาผลของปริมาณพอลิเมอร์ต่อการกำจัดสีข้อมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน

การศึกษาระบวนการโคแอกกูเลชัน โดยใช้สารสร้างตะกอนอนินทรีย์ คือ อลูมิเนียมซัลเฟตร่วมกับพอลิเมอร์ โดยใช้ค่าพีเอชที่เหมาะสมจากการทดลองที่ 3.3.2.2 และใช้ปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมจากการทดลองที่ 3.3.3.1 ซึ่งได้ผลการทดลองดังรูปที่ 4.4

รูปที่ 4.4 แสดงผลของปริมาณพอลิเมอร์ต่อการกำจัดสีข้อมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน

เมื่อใช้ปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมร่วมกับพอลิเมอร์ที่ปริมาณต่าง ๆ กันพบว่า ประสิทธิภาพในการกำจัดสีข้อมดิสเพอร์สในน้ำเสียจริง ซึ่งประกอบด้วยสี 2 ชนิด คือ LONSPERSE BLUE UNSE 200% และ LONSPERSE SCALET GS 200%) มีประสิทธิภาพในการกำจัดสูงสุดถึงร้อยละ 99.38 และ 99.45 ตามลำดับ สำหรับสีข้อมรีแอกทีฟซึ่งประกอบด้วยสี 2 ชนิด คือ COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150% และ COLVAZOL YELLOW 3RS 150% จะมีประสิทธิภาพในการกำจัดต่ำกว่าสีข้อมดิสเพอร์สมาก จะเห็นได้ว่าค่าที่ได้ต่ำกว่าศูนย์อาจเนื่องมาจากไม่ได้ทำการวัดค่าการดูดกลืนแสงหลังจากทำการทดลองเสร็จทันทีทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนขึ้นและอีกทั้งสภาวะของเครื่องยูวีสเปกโตรโฟโตมิเตอร์นั้นมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเนื่องจากการใช้เครื่องหลายกลุ่มในสภาวะที่แตกต่างกันและใช้ติดต่อกันเป็นระยะ

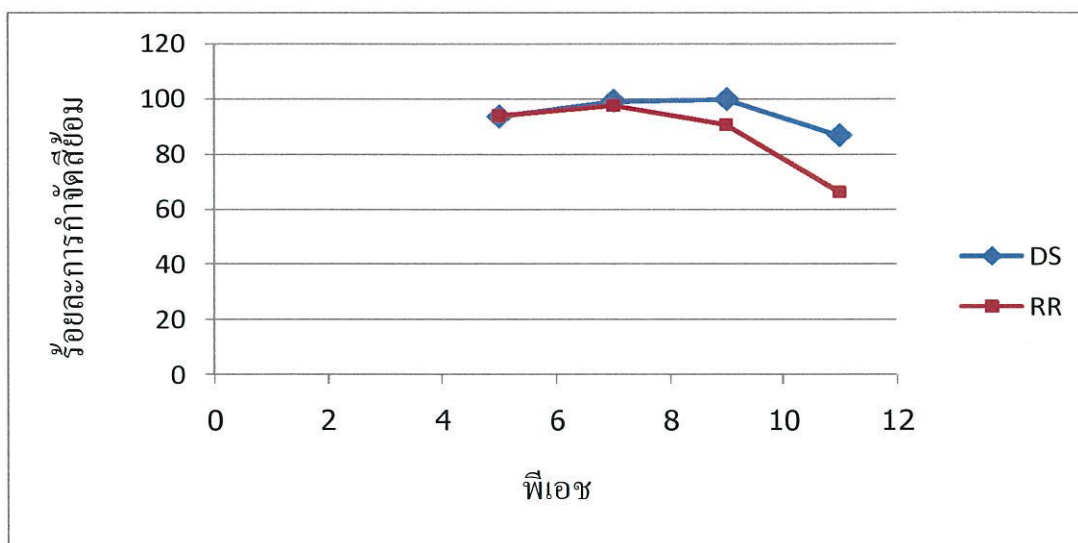
เวลานานซึ่งปกติแล้วต้องมีการพักเครื่องบ้าง แต่เนื่องจากเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้เครื่องอยู่ในสภาพที่ไม่พร้อมใช้งาน ค่าการดูดกลืนแสงจึงมีความคลาดเคลื่อนได้

4.2 การกำจัดสีย้อมด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน

4.2.1 การกำจัดสีย้อมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน

4.2.1.1 การศึกษาผลของพีเอชต่อการกำจัดสีย้อมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน

จากการทดลองทำการควบคุมการจ่ายกระแสไฟฟ้าให้กับน้ำเสียสังเคราะห์ที่ 1 แอมแปร์เป็นเวลา 30 นาที ที่พีเอชต่างๆ คือ 5 7 9 และ 11 ตามลำดับ ซึ่งผลของพีเอชต่อประสิทธิภาพในการกำจัดสีย้อมในน้ำเสียสังเคราะห์แสดงได้ดังรูปที่ 4.5

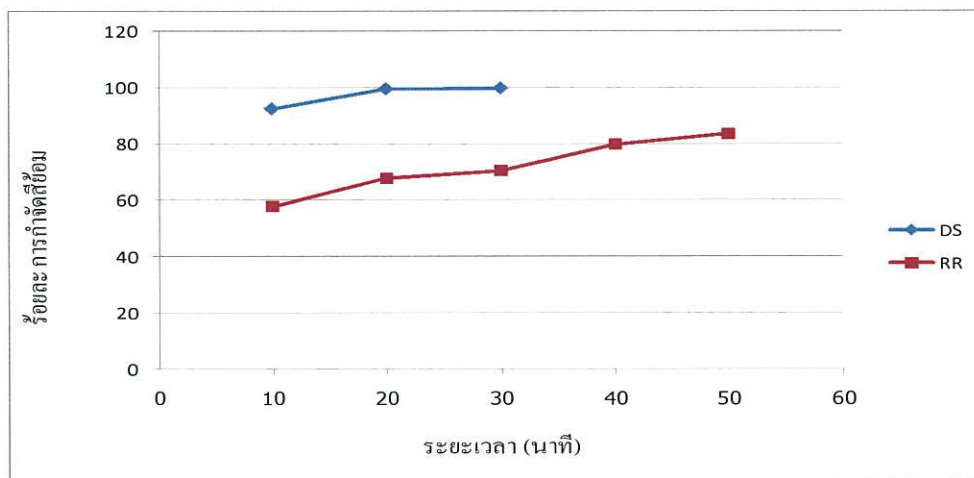

รูปที่ 4.5 แสดงผลของพีเอชต่อประสิทธิภาพในการกำจัดสีย้อมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน

จะเห็นว่าค่าพีเอชเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการกำจัดสีย้อมด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน ซึ่งจากผลการทดลองดังรูปที่ 4.5 พบว่าพีเอชที่เหมาะสมในการกำจัดสีย้อมทั้งสีย้อมดิสเพอร์ส (LONSPERSE SCALET GS 200%) และรีแอกทีฟ (COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150%) อยู่ที่พีเอช 9 และ 7 ตามลำดับ ซึ่งให้ประสิทธิภาพในการกำจัดสูงถึง 99.82 และ 97.63 ตามลำดับ

4.2.1.2 การศึกษาผลของระยะเวลาในการให้กระแสไฟฟ้าต่อการกำจัดสีข้อมในน้ำเสีย สังเคราะห์ด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน

เมื่อทำการทดลองโดยควบคุมการจ่ายกระแสไฟฟ้าที่ให้กับน้ำเสียสังเคราะห์ที่ 1 แอมแปร์ และปรับพีเอชของสีข้อมดิสเพอร์ส (LONSPERSE SCALET GS 200%) ให้เป็นพีเอช 9 โดยทำการศึกษาที่ระยะเวลาต่างๆ กัน คือ 10 20 และ 30 นาที ตามลำดับ สำหรับสีข้อมรีแอกทีฟ (COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150%) ปรับพีเอชให้เป็น 7 โดยทำการศึกษาที่ระยะเวลาต่างๆ กัน คือ 10 20 30 40 และ 50 นาที ตามลำดับ ซึ่งได้ผลดังรูปที่ 4.6

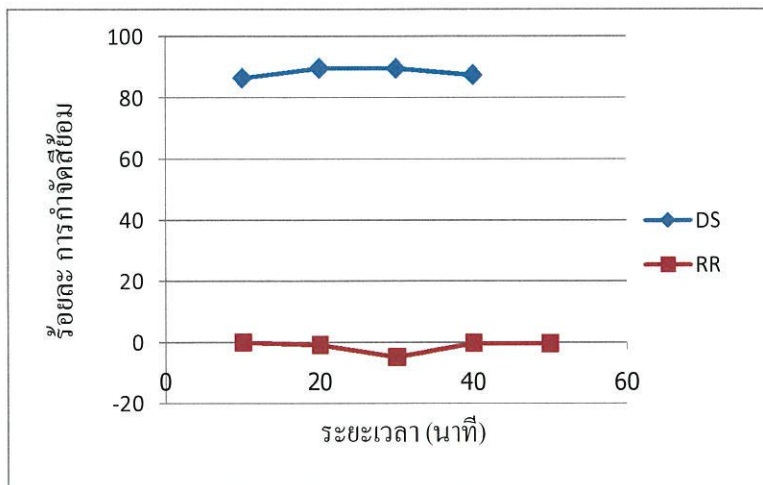

รูปที่ 4.6 แสดงผลของระยะเวลาในการให้กระแสไฟฟ้าต่อประสิทธิภาพในการกำจัดสีข้อมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน

จะเห็นได้ว่าระยะเวลาเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการกำจัดสีข้อมด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน ซึ่งจากผลการทดลองดังรูปที่ 4.6 พบว่าเมื่อให้ระยะเวลาในการกำจัดสีข้อมทั้ง 2 ชนิดมากขึ้นจะให้ประสิทธิภาพในการกำจัดสีข้อมสูงขึ้น โดยที่สีข้อมดิสเพอร์สจะให้ประสิทธิภาพในการกำจัดสูงกว่าสีข้อมรีแอกทีฟที่ระยะเวลาเท่ากัน ซึ่งจากรูปที่ 4.5 และ 4.6 จะพบว่าประสิทธิภาพในการกำจัดสีข้อมรีแอกทีฟแตกต่างกันค่อนข้างมากโดยคิดเป็นร้อยละ 70.51 และ 97.63 ตามลำดับ ทั้งที่ทำการทดลองที่สภาวะเดียวกัน คือ ที่พีเอช 7 ที่ระยะเวลาให้กระแสไฟฟ้า 30 นาที ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากการใช้แผ่นอิเล็กโทรดที่ผ่านการทดลองมาหลายครั้งจึงมีประสิทธิภาพการกำจัดสีข้อมต่ำกว่าการใช้แผ่นอิเล็กโทรดที่ผ่านการทดลองมาน้อยครั้งกว่า

4.2.2 การกำจัดสีย้อมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน

จากการทดลอง โดยนำสภาวะที่เหมาะสมของน้ำเสียสังเคราะห์มาใช้ในการบำบัดน้ำเสียจริง พบว่าต้องทำการปรับพีเอชให้เป็น 9 สำหรับสีย้อมคิสเพอร์ส (LONSPERSE SCALET GS 200%) และปรับพีเอชให้เป็น 7 สำหรับสีย้อมรีแอกทีฟ โดยให้กระแสไฟฟ้าที่ 1 แอมแปร์กับสีย้อมทั้ง 2 ชนิดที่ระยะเวลาต่างกัน ได้ผลดังรูปที่ 4.7

รูปที่ 4.7 แสดงผลของระยะเวลาในการให้กระแสไฟฟ้าต่อประสิทธิภาพในการกำจัดสีย้อมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน

การบำบัดสีย้อมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชันพบว่าค่าพีเอช และระยะเวลาเป็นปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการกำจัดสีย้อม ซึ่งประสิทธิภาพในการกำจัดสีย้อมคิสเพอร์สมีค่าสูงและมีประสิทธิภาพในการกำจัดที่สูงกว่าสีย้อมรีแอกทีฟ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการทดลอง

ในโครงการพิเศษนี้ทำการศึกษาประสิทธิภาพในการกำจัดสีย้อมดิสเพอร์สและรีแอกทีฟ จากอุตสาหกรรมฟอกย้อมโดยกระบวนการโคแอกกูเลชัน พบว่าค่า พีเอชที่เหมาะสมในการกำจัดสีย้อมดิสเพอร์สและรีแอกทีฟ คือ พีเอช 11 และปริมาณของอลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมคือ 900 และ 1,900 มิลลิกรัม/ลิตร ตามลำดับ และเมื่อใช้อลูมิเนียมซัลเฟตร่วมกับพอลิเมอร์พบว่าประสิทธิภาพในการกำจัดสีย้อมมีค่าใกล้เคียงกับการใช้สารรวมตะกอนอนินทรีย์ซึ่งในที่นี้คือ อลูมิเนียมซัลเฟตเพียงอย่างเดียว สำหรับการกำจัดสีย้อมดิสเพอร์สและรีแอกทีฟ ด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน พบว่าค่าพีเอชที่เหมาะสม ในการกำจัดสีย้อมดิสเพอร์สและรีแอกทีฟ คือ พีเอช 9 และ พีเอช 7 ตามลำดับ และพบว่าเมื่อระยะเวลาในการให้กระแสไฟฟ้ามากขึ้นประสิทธิภาพในการกำจัดสีย้อมดีขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่าทั้งกระบวนการโคแอกกูเลชันและอิเล็กโทรโคแอกกูเลชันให้ผลในการกำจัดสีย้อมใกล้เคียงกัน โดยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชันไม่ต้องใช้สารเคมีในการกำจัดสีย้อมและใช้เวลาในการกำจัดน้อยกว่ากระบวนการโคแอกกูเลชันจึงเหมาะแก่การนำไปใช้ในการกำจัดสีย้อมมากกว่ากระบวนการโคแอกกูเลชัน

5.2 ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาถึงประสิทธิภาพของสารรวมตะกอนและพอลิเมอร์ชนิดอื่นในกระบวนการสร้างตะกอนรวม
2. ควรศึกษาน้ำเสียที่ออกจากระบบการสร้างตะกอนรวมโดยกระบวนการอื่นต่อไป
3. จากกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน ควรทำการศึกษาถึงปัจจัยเพิ่มเติมที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการกำจัดสีย้อม นอกเหนือจากการวิจัยในครั้งนี้นี้ เช่น ค่าความหนาแน่นของกระแสไฟฟ้า ชนิดของอิเล็กโทรด เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- คู่มือตรวจประเมินเทคโนโลยีสะอาดสำหรับอุตสาหกรรมสิ่งทอ. สถาบันสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม. สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย.
- มันสิน ตัณฑุสวณ. 2538. เคมีวิทยาของน้ำและน้ำเสีย. ภาควิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพงษ์ หิรัญมาศสุวรรณ. 2551. กระบวนการโคแอกกูเลชันด้วยไฟฟ้า(Electrocoagulation). วารสารเทคนิค. 283. สาขาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยรังสิต.
- APHA , AWWA and WEF , 1995. **Standard methods for examination of water and wastewater**. 19th ed. Washington, DC : APHA , AWWA and WEF.
- Joo ,D.J., Shin ,W.S., Choi , J-H.,Choi , S.J.,Kim ,M-C.,Han , M.H., Ha ,T.W., and Kim,Y-H., 2005. Decolorization of reactive dyes using inorganic coagulants and syntheticpolymer. **Dyes and Pigments**, 701-702, 749-760.
- Raju ,G.B., Karuppiah ,M.T., Latha ,S.S., Parvathy ,S., and Prabhakar , S., 2008. Treatment of wastewater from synthetic textile industry by electrocoagulation-electrooxidation. **Chemical Engineering Journal**, 144 : 51-58.
- Sayiner ,G., Kandemirli , F., and Dimoglo,A., 2008. Evaluation of boron removal by electrocoagulation using iron and aluminum electrodes. **Desalination** , 230 : 205-212.
- Chen,G., 2004. Electrochemical technologies in wastewater treatment. **Separation Purification Technology**, 38 : 11-41.
- Heidmann ,I.,and Calmano,W., 2008. Removal of Zn(II) , Cu(II) , Ni(II) , Ag(I) and Cr(VI) present in aqueous solutions by aluminium electrocoagulation. **Journal of Hazardous Materials**, 152 : 934-941.
- Kim ,T-H., Park ,C., Lee ,J., Shin ,E-B., and Kim,S., 2002. Pilot scale treatment of textile wastewater by combined process (fluidized biofilm process – chemical coagulation – electrochemical oxidation). **Water research**, 36 : 3979-3988.
- Song ,Z.,Williams ,C.J., and Edyvean,R,G.J., 2004. Treatment of tannery wastewater by chemical coagulation. **Desalination**, 164 : 249-259.

ภาคผนวก ก

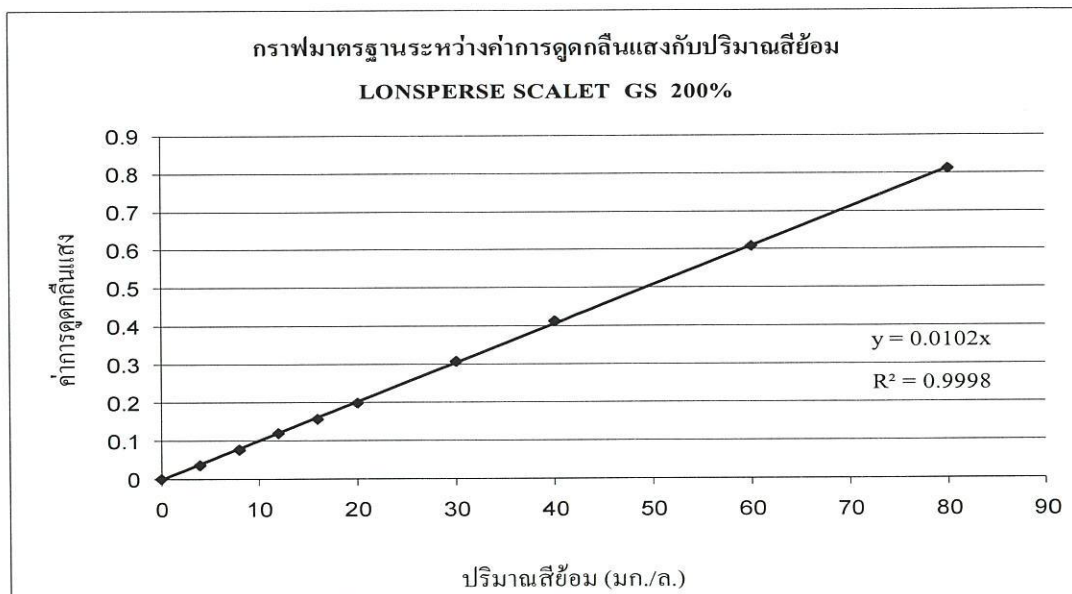
การเตรียมสารละลายมาตรฐานสี่ข้อและกราฟมาตรฐานสี่ข้อ

การเตรียมสารละลายมาตรฐานสีข้อม

เตรียมสารละลายมาตรฐานสีข้อมทุกชนิดที่ความเข้มข้น 100 มิลลิกรัม/ลิตร โดยชั่งผงสีข้อม 100 มิลลิกรัม แล้วปรับปริมาตรด้วยน้ำกลั่นจนเป็น 1000 มิลลิลิตร จากนั้นเตรียมชุดสารละลายมาตรฐานสีข้อมทุกชนิดเพื่อสร้างกราฟมาตรฐานที่ความเข้มข้น 0 4 8 12 16 20 30 40 60 และ 80 มิลลิกรัม/ลิตร ตามลำดับ นำมาวัดค่าการดูดกลืนแสงด้วยเครื่องยูวี-วิซิเบิลสเปกโตรโฟโตมิเตอร์โดยสแกนหาค่าความยาวคลื่นสูงสุด ($\lambda_{\max}$) และหาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณสีข้อมกับค่าการดูดกลืนแสง โดยกราฟมาตรฐานของสีข้อมและค่าการดูดกลืนแสงแสดงได้ดังนี้

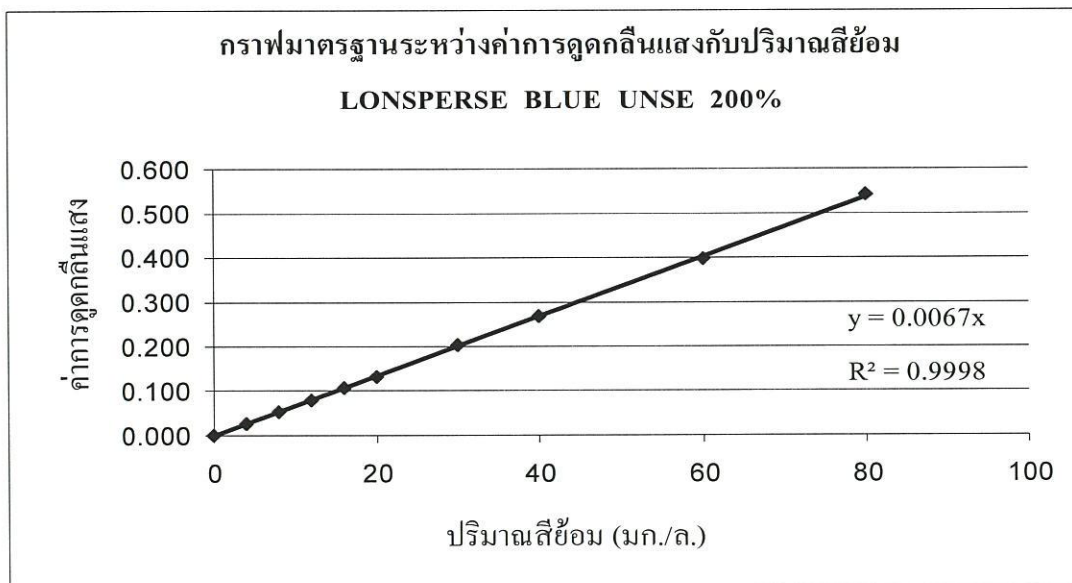
ตารางที่ 1 แสดงปริมาณสีข้อม LONSPERSE SCALET GS 200%กับค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 523 นาโนเมตร

ปริมาณสีข้อม(มก./ล.)	ค่าการดูดกลืนแสง
0	0.002
4	0.038
8	0.078
12	0.121
16	0.158
20	0.200
30	0.308
40	0.413
60	0.609
80	0.812

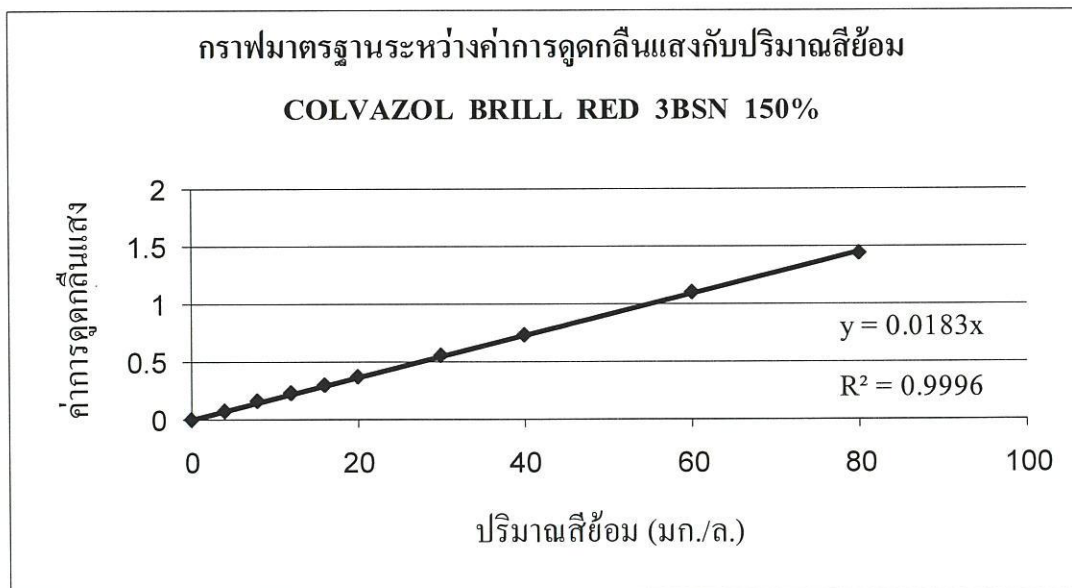
ตารางที่ 2 แสดงปริมาณสีข้อม LONSPERSE BLUE UNSE 200% กับค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 576 นาโนเมตร

ปริมาณสีข้อม(มก./ล.)	ค่าการดูดกลืนแสง
0	0.000
4	0.026
8	0.053
12	0.079
16	0.107
20	0.132
30	0.203
40	0.268
60	0.398
80	0.543

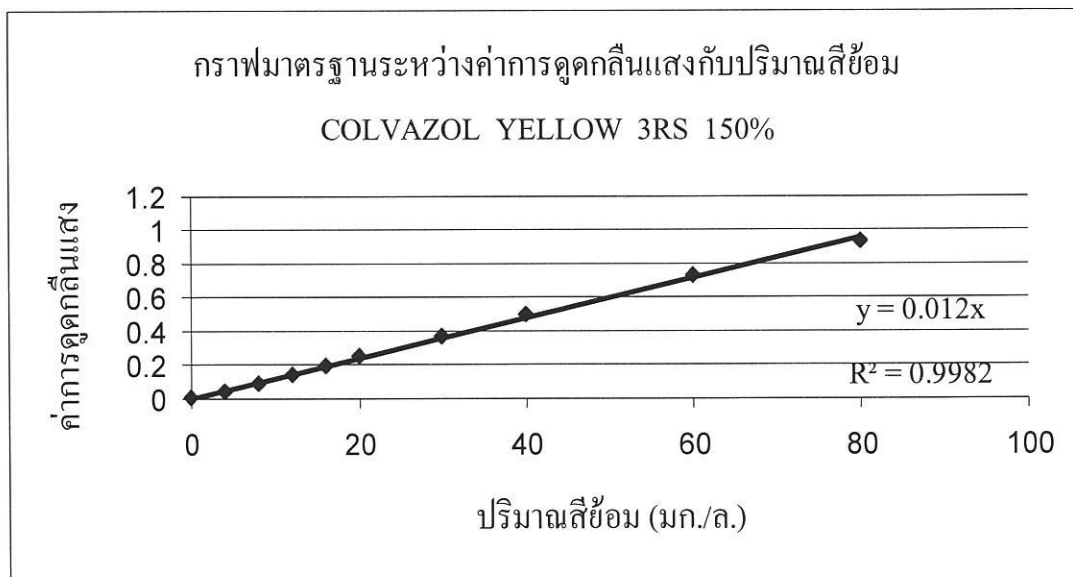
ตารางที่ 3 แสดงปริมาณสีย้อม COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150% กับค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 544 นาโนเมตร

ปริมาณสีย้อม(มก./ล.)	ค่าการดูดกลืนแสง
0	0.001
4	0.074
8	0.162
12	0.230
16	0.298
20	0.371
30	0.557
40	0.733
60	1.104
80	1.445

ตารางที่ 4 แสดงปริมาณสีข้อม COLVAZOL YELLOW 3RS 150% กับค่าการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่น 419 นาโนเมตร

ปริมาณสีข้อม(มก./ล.)	ค่าการดูดกลืนแสง
0	0.009
4	0.044
8	0.092
12	0.144
16	0.197
20	0.254
30	0.370
40	0.500
60	0.731
80	0.935

ภาคผนวก ข

คุณสมบัติของน้ำเสียจริงจากอ่างสี่เหลี่ยมรีแอกทีฟและสี่เหลี่ยมดิสเพอร์ส

คุณสมบัติของน้ำเสียจริงจากอ่างสี้อมรีแอกทีฟและสี้อมดิสเพอร์ส

1. สี้อมรีแอกทีฟ ซึ่งประกอบด้วยสี้อม 2 ชนิด คือ COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150% และ COLVAZOL YELLOW 3RS 150% โดยลักษณะที่สังเกตได้พบว่ามีสีแดงเข้มและขุ่น มีค่าพีเอชเท่ากับ 10.41 เมื่อนำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงพบว่ามีค่าการดูดกลืนแสงเท่ากับ 2.454 และ 1.592 สำหรับสี้อม COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150% และ COLVAZOL YELLOW 3RS 150% ตามลำดับ
2. สี้อมดิสเพอร์ส ซึ่งประกอบด้วยสี้อม 2 ชนิด คือ LONSPERSE BLUE UNSE 200% และ LONSPERSE SCALET GS 200% โดยลักษณะที่สังเกตได้พบว่ามีสีชมพูอมส้มอ่อนๆและใส มีค่าพีเอชเท่ากับ 4.06 เมื่อนำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงพบว่ามีค่าการดูดกลืนแสงเท่ากับ 0.113 และ 0.181 สำหรับสี้อม LONSPERSE BLUE UNSE 200% และ LONSPERSE SCALET GS 200% ตามลำดับ

ภาคผนวก ค
การเติมสารเคมี

การทดลองที่ 3.3.2 การกำจัดสีข้อมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน

การทดลองที่ 3.3.2.1 การหาปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วย
กระบวนการโคแอกกูเลชัน

ชุดการทดลองที่ 1 การหาปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วย
กระบวนการโคแอกกูเลชันของสีรีแอกทีฟ (COLVAZOL BRILL RED
3BSN 150% และ COLVAZOL YELLOW 3RS 150%)

ปริมาณอลูมิเนียม ซัลเฟต (มก./ล.)	ปริมาณ อลูมิเนียมซัลเฟต ที่ใช้จริง (มล.)	น้ำกลั่น (มล.)	ปริมาณน้ำเสีย สังเคราะห์ (มล.)	ปริมาณน้ำเสีย รวมทั้งหมด (มล.)
0	0	75	275	350
700	19	56	275	350
1000	27	48	275	350
1300	36	39	275	350
1600	44	31	275	350
1900	52	23	275	350
2200	60	15	275	350
2500	69	6	275	350

ชุดการทดลองที่ 2 การหาปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการ
 โคแอกกูเลชันของสปีดิสเพอร์ส (LONSPERSE BLUE UNSE 200% และ
 LONSPERSE SCALET GS 200%)

ปริมาณอลูมิเนียม ซัลเฟต (มก./ล.)	ปริมาณ อลูมิเนียมซัลเฟต ที่ใช้จริง (มล.)	น้ำกลั่น (มล.)	ปริมาณน้ำเสีย สังเคราะห์ (มล.)	ปริมาณน้ำเสีย รวมทั้งหมด (มล.)
0	0	45	275	320
300	8	37	275	320
500	14	31	275	320
700	19	26	275	320
900	25	20	275	320
1100	30	15	275	320
1300	36	9	275	320
1500	41	4	275	320

การทดลองที่ 3.3.3 การกำจัดสีข้อมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน

การทดลองที่ 3.3.3.1 การหาปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน

ชุดการทดลองที่ 1 การหาปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันของสีรีแอกทีฟ (COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150% และ COLVAZOL YELLOW 3RS 150%)

ปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟต (มก./ล.)	ปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่ใช้จริง (มก.)	น้ำกลั่น (มล.)	ปริมาณน้ำเสียจริง (มล.)	ปริมาณน้ำเสียรวมทั้งหมด (มล.)
0	0	75	275	350
700	19	56	275	350
1000	27	48	275	350
1300	36	39	275	350
1600	44	31	275	350
1900	52	23	275	350
2200	60	15	275	350
2500	69	6	275	350

ชุดการทดลองที่ 2 การหาปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการ
โคแอกกูเลชันของสปีดิสเพอร์ส (LONSPERSE BLUE UNSE 200% และ
LONSPERSE SCALET GS 200%)

ปริมาณอลูมิเนียม ซัลเฟต (มก./ล.)	ปริมาณ อลูมิเนียมซัลเฟต ที่ใช้จริง (มล.)	น้ำกลั่น (มล.)	ปริมาณน้ำเสีย จริง (มล.)	ปริมาณน้ำเสีย รวมทั้งหมด (มล.)
0	0	45	275	320
300	8	37	275	320
500	14	31	275	320
700	19	26	275	320
900	25	20	275	320
1100	30	15	275	320
1300	36	9	275	320
1500	41	4	275	320

การทดลองที่ 3.3.4 การกำจัดสีขุ่นในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันร่วมกับพอลิเมอร์

การทดลองที่ 3.3.4.1 การหาปริมาณของพอลิเมอร์ที่เหมาะสมในการตกตะกอนร่วมกับอลูมิเนียม

ซัลเฟตในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน

ชุดการทดลองที่ 1 การหาปริมาณของพอลิเมอร์ที่เหมาะสมในการตกตะกอนร่วมกับอลูมิเนียม

ซัลเฟตในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันของสีรีแอกทีฟ

(COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150% และCOLVAZOL YELLOW

3RS 150%)

ปริมาณ อลูมิเนียม ซัลเฟต (มก./ล.)	ปริมาณ อลูมิเนียม ซัลเฟต ที่ใช้จริง (มล.)	ปริมาณ พอลิเมอร์ (มก./ล.)	ปริมาณของ พอลิเมอร์ ที่ใช้จริง (มล.)	น้ำกลั่น (มล.)	ปริมาณน้ำ เสียจริง (มล.)	ปริมาณ น้ำเสียรวม ทั้งหมด (มล.)
1900	52	0	0	23	275	350
1900	52	100	3	20	275	350
1900	52	200	5	18	275	350
1900	52	300	8	15	275	350
1900	52	400	11	12	275	350
1900	52	500	14	9	275	350
1900	52	600	16	7	275	350
1900	52	700	19	4	275	350

ชุดการทดลองที่ 2 การหาปริมาณของพอลิเมอร์ที่เหมาะสมในการตกตะกอนร่วมกับอลูมิเนียมซัลเฟตในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการ โคแอกกูเลชันของสปีดิสเพอร์ส (LONSPERSE BLUE UNSE 200% และ LONSPERSE SCALET GS 200%)

ปริมาณ อลูมิเนียม ซัลเฟต (มก./ล.)	ปริมาตร อลูมิเนียม ซัลเฟต ที่ใช้จริง (มล.)	ปริมาณ พอลิเมอร์ (มก./ล.)	ปริมาตรของ พอลิเมอร์ ที่ใช้จริง (มล.)	น้ำกลั่น (มล.)	ปริมาตรน้ำ เสียจริง (มล.)	ปริมาตร น้ำเสียรวม ทั้งหมด (มล.)
900	25	0	0	20	275	320
900	25	100	3	17	275	320
900	25	200	5	15	275	320
900	25	300	8	12	275	320
900	25	400	11	9	275	320
900	25	500	14	6	275	320
900	25	600	16	4	275	320
900	25	700	19	1	275	320

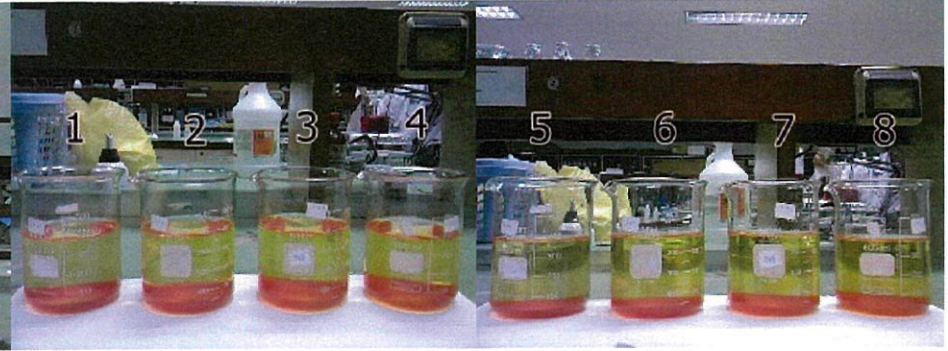
หมายเหตุ : การทดลองนี้ทำการคำนวณหาปริมาตรของอลูมิเนียมซัลเฟตที่ใช้จริงจากปริมาตรของน้ำเสียจริง คือ 275 มิลลิลิตร แต่ในความจริงแล้วต้องคำนวณจากปริมาตรของน้ำเสียรวมทั้งหมด ทำให้ปริมาตรของอลูมิเนียมซัลเฟตในการทดลองนี้คลาดเคลื่อนจากความจริงเล็กน้อย

ภาคผนวก ง
รูปผลการทดลอง

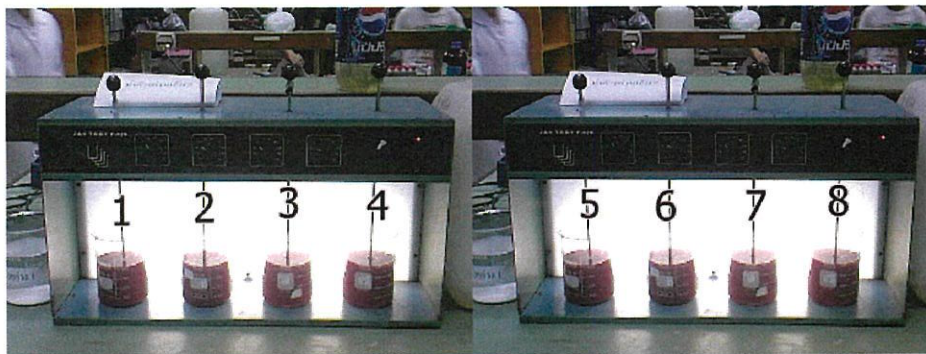
กระบวนการโคแอกกูเลชัน

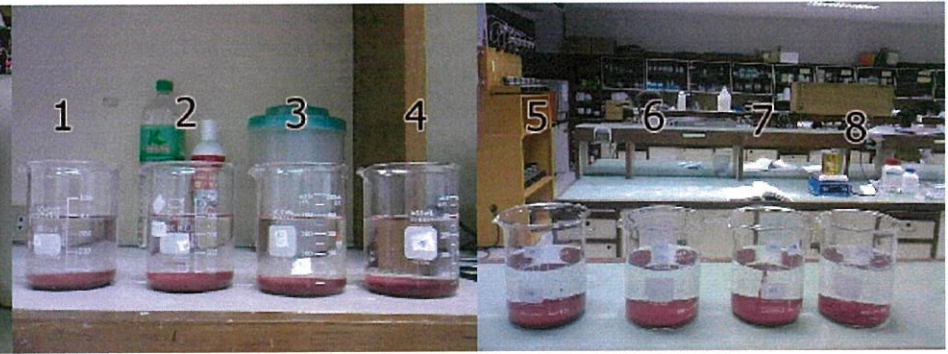
น้ำเสียสังเคราะห์สีรีแอกทีฟ (COLVAZOL YELLOW 3RS150%) ก่อนบำบัด

น้ำเสียสังเคราะห์สีรีแอกทีฟ (COLVAZOL YELLOW 3RS150%) หลังบำบัด

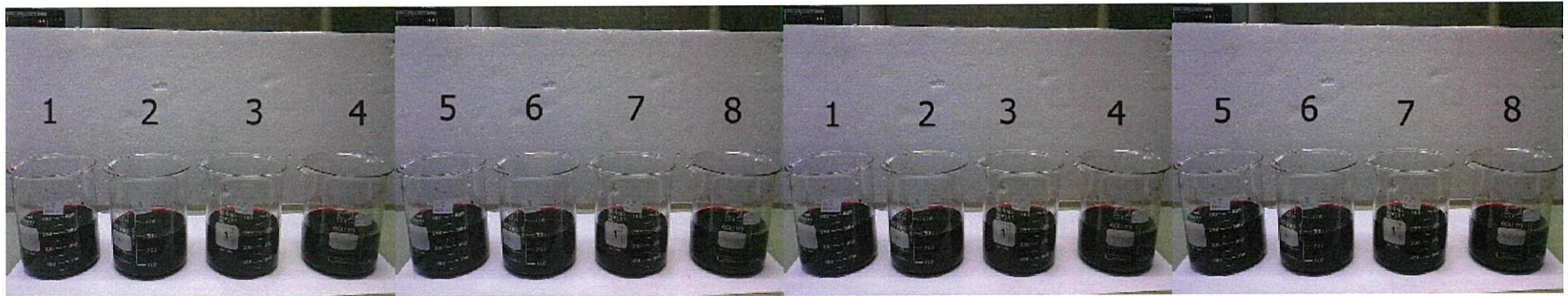

น้ำเสียสังเคราะห์สีดีดิสเพอร์ส (LONSPERSE SACALAT GS 200%) ก่อนบำบัด

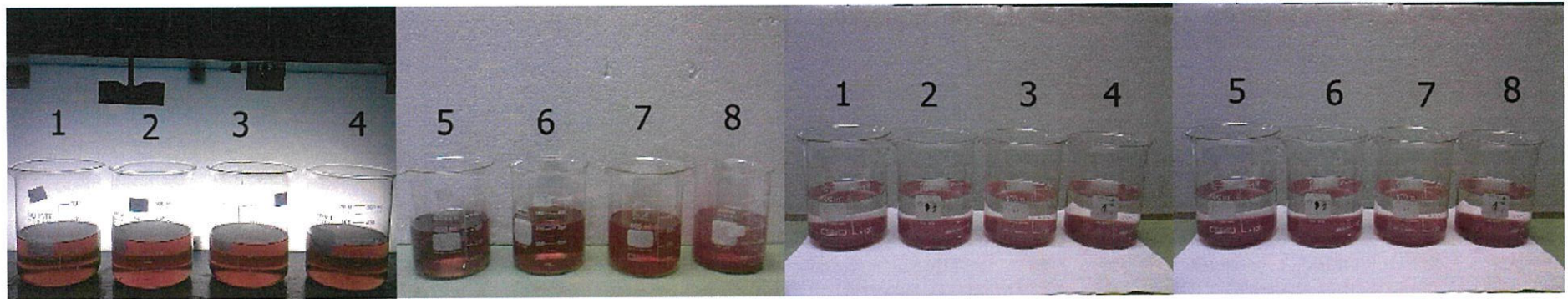
น้ำเสียสังเคราะห์สีดีดิสเพอร์ส (LONSPERSE SACALAT GS 200%) ก่อนบำบัด

กระบวนการโคแอกกูเลชัน

น้ำเสียจริงสีรีแอกทีฟก่อนบำบัด

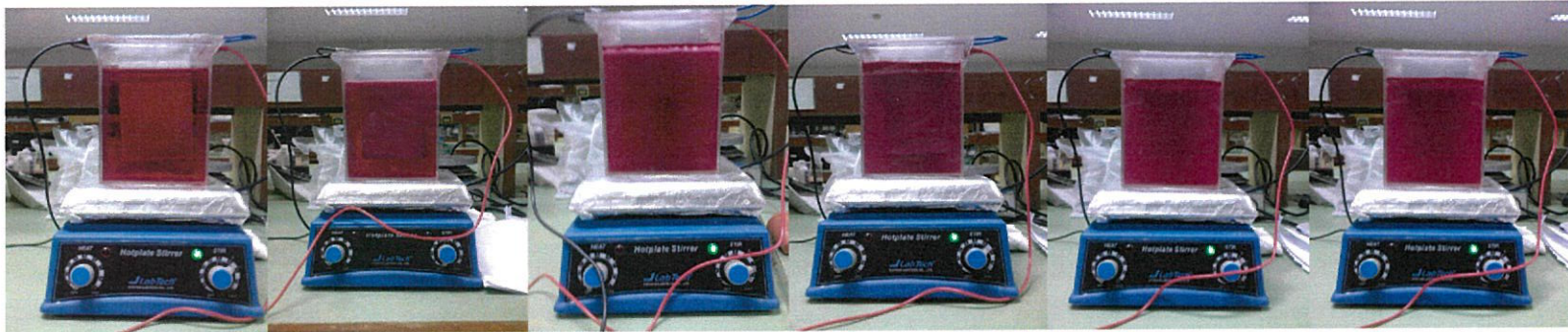
น้ำเสียจริงสีรีแอกทีฟหลังบำบัด

น้ำเสียจริงสีดีสเพอร์สก่อนบำบัด

น้ำเสียจริงสีดีสเพอร์สหลังบำบัด

กระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน

ก่อนกำจัด

10 นาที

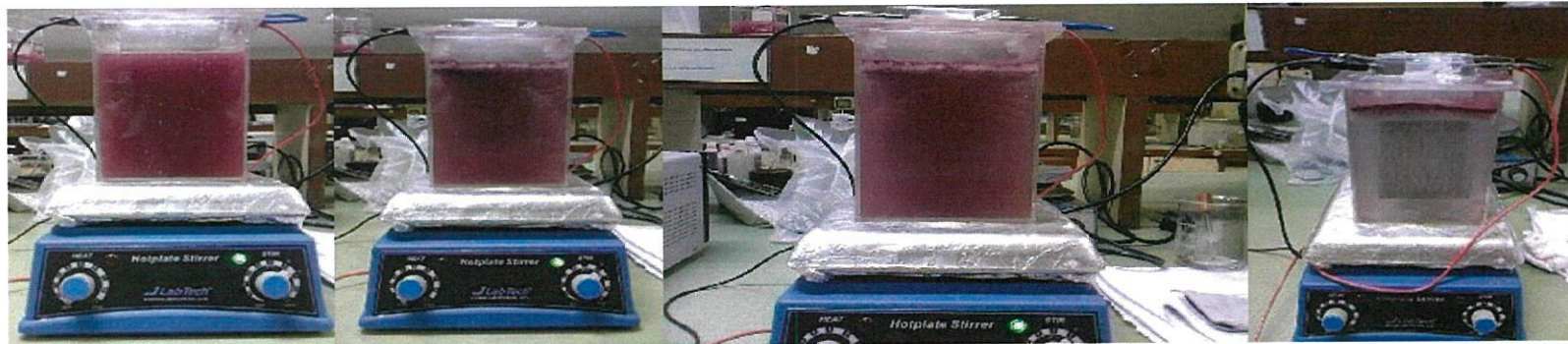
20 นาที

30 นาที

40 นาที

50 นาที

น้ำเสียสังเคราะห์สีรีแอกทีฟ(COLVAZOL BRTLL RED 3BSN 150%) ที่ระยะเวลาการกำจัดต่างๆกัน

ก่อนกำจัด

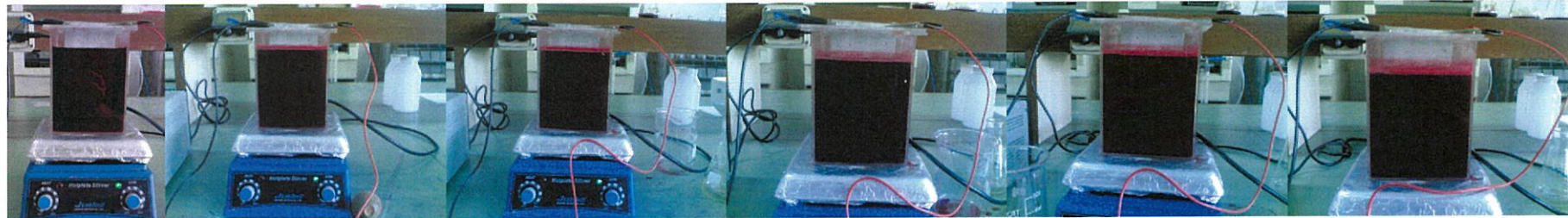
10 นาที

20 นาที

30 นาที

น้ำเสียสังเคราะห์สีดีสเพอร์ส(LONSPERSE SACALAT GS 200%) ที่ระยะเวลาการกำจัดต่างๆกัน

กระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน

ก่อนกำจัด

10 นาที

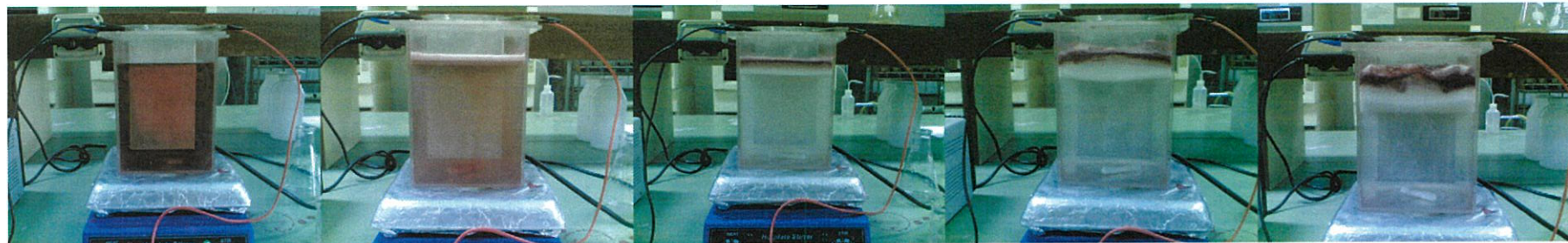
20 นาที

30 นาที

40 นาที

50 นาที

น้ำเสียจริงสีรีแอกทีฟที่ระยะเวลาการกำจัดต่างๆกัน

ก่อนกำจัด

10 นาที

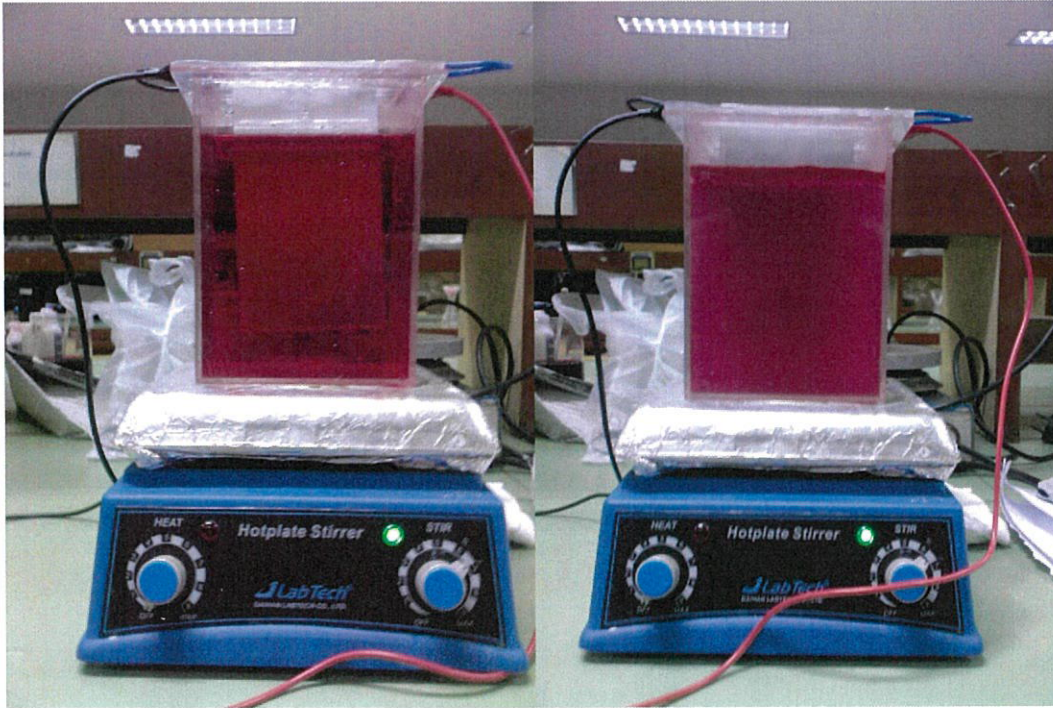
20 นาที

30 นาที

40 นาที

น้ำเสียจริงสีดีสเพอร์สที่ระยะเวลาการกำจัดต่างๆกัน

กระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน
การหาค่าพีเอชที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ของสีรีแอกทีฟด้วยกระบวนการ
อิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน

น้ำเสียสังเคราะห์(COLVAZOL BRTLL RED 3BSN 150%)ที่การกำจัดที่พีเอช 5

น้ำเสียสังเคราะห์(COLVAZOL BRTLL RED 3BSN 150%)ที่การกำจัดที่พีเอช 7

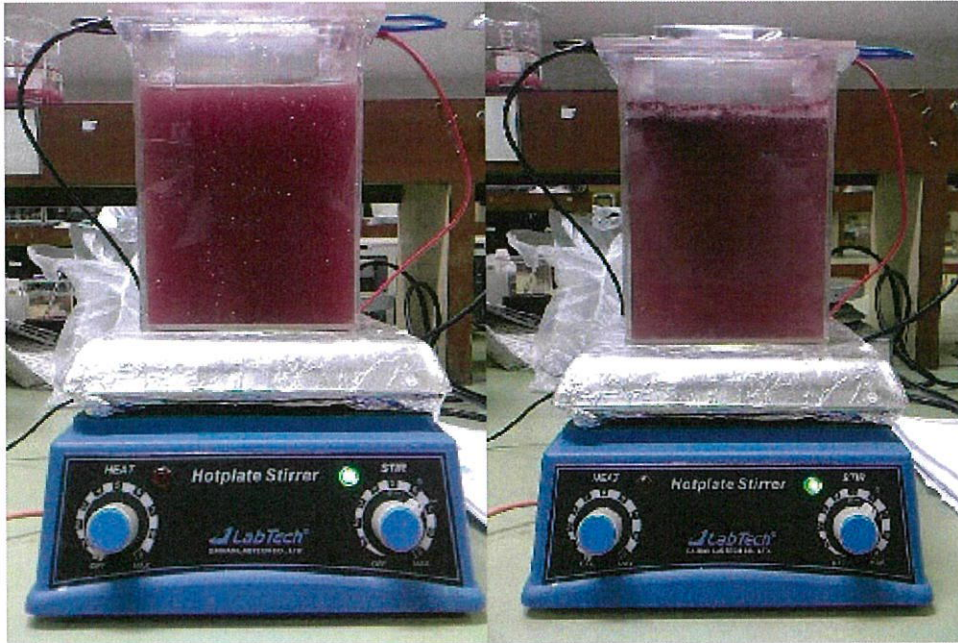

น้ำเสียดังเคราะห์(COLVAZOL BRTLL RED 3BSN 150%)ที่การกำจัดที่พีเอช 9

น้ำเสียดังเคราะห์(COLVAZOL BRTLL RED 3BSN 150%)ที่การกำจัดที่พีเอช 11

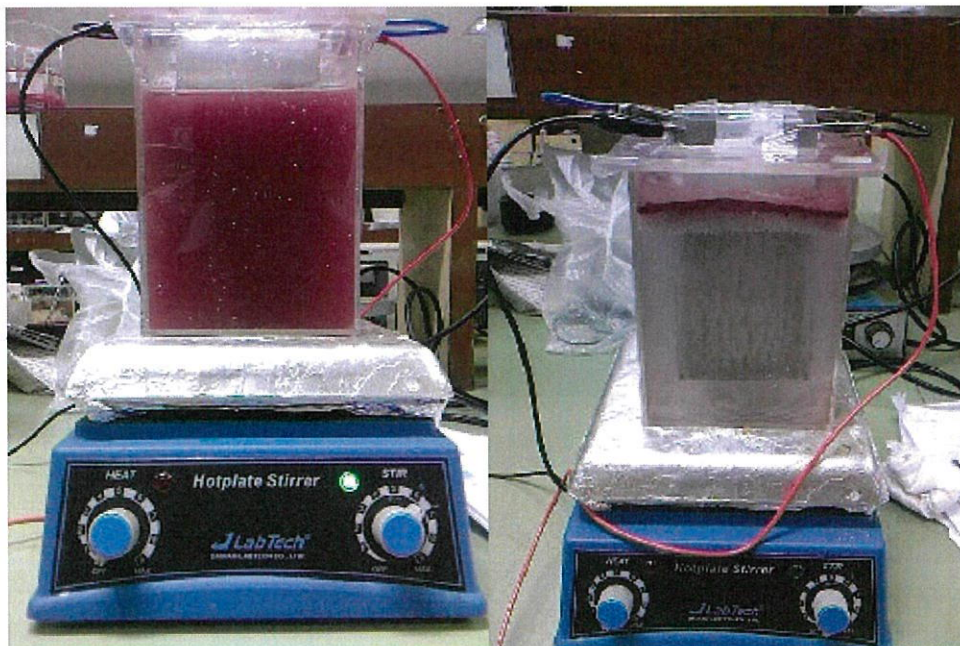
การหาค่าพีเอชที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ของสตีลเพอร์สต์ด้วยกระบวนการ
อิเล็กโทรโคเอกกูเลชัน

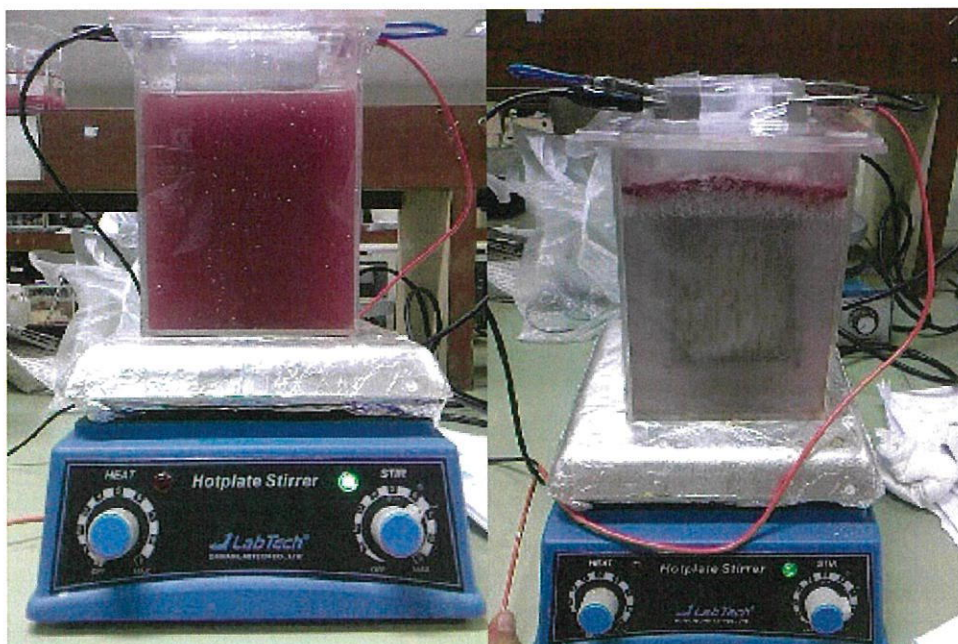
น้ำเสียสังเคราะห์(LONSPERSE SACALAT GS 200%)ที่การกำจัดที่พีเอช 5

น้ำเสียสังเคราะห์(LONSPERSE SACALAT GS 200%)ที่การกำจัดที่พีเอช 7

น้ำเสียสังเคราะห์(LONSPERSE SACALAT GS 200%)ที่การกำจัดที่พีเอช 9

น้ำเสียสังเคราะห์(LONSPERSE SACALAT GS 200%)ที่การกำจัดที่พีเอช 11

ภาคผนวก จ
ผลการทดลอง

การทดลองที่ 3.3.2 การกำจัดสีข้อมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน

การทดลองที่ 3.3.2.1 การหาปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน

ชุดการทดลองที่ 1 การหาปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันของสีรีแอกทีฟ (COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150% และ COLVAZOL YELLOW 3RS 150%)

การหาปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันของสีรีแอกทีฟ COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150%

ปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟต (มก./ล.)	ค่าการดูดกลืนแสง		ปริมาณสีข้อม (มก./ล.)		ร้อยละการกำจัด สีข้อม
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	
0	1.977	1.893	108.03	103.44	4.25
700	1.973	1.432	107.81	78.25	27.42
1000	1.974	1.411	107.87	77.10	28.52
1300	1.972	1.407	107.76	76.89	28.65
1600	1.976	1.398	107.98	76.39	29.25
1900	1.977	1.381	108.03	75.46	30.15
2200	1.980	1.376	108.20	75.19	30.51
2500	1.979	1.368	108.14	74.75	30.87

การหาปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันของ
สีรีแอกทีฟ COLVAZOL YELLOW 3RS 150%

ปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟต (มก./ล.)	ค่าการดูดกลืนแสง		ปริมาณสีข้อม (มก./ล.)		ร้อยละการกำจัด สีข้อม
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	
0	1.392	1.301	116.00	108.42	6.54
700	1.395	0.955	116.25	79.58	31.54
1000	1.396	0.866	116.33	72.17	37.97
1300	1.393	0.812	116.08	67.67	41.71
1600	1.395	0.811	116.25	67.58	41.86
1900	1.391	0.807	115.92	67.25	41.98
2200	1.394	0.804	116.17	67.00	42.32
2500	1.390	0.801	115.83	66.75	42.37

ชุดการทดลองที่ 2 การหาปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันของสปีดิสเพอร์ส (LONSPERSE BLUE UNSE 200% and LONSPERSE SCALET GS 200%)

การหาปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันของสปีดิสเพอร์ส LONSPERSE BLUE UNSE 200%

ปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟต (มก./ล.)	ค่าการดูดกลืนแสง		ปริมาณสีข้อม (มก./ล.)		ร้อยละการกำจัด สีข้อม
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	
0	0.661	0.545	98.66	81.34	17.55
300	0.658	0.004	98.21	0.60	99.39
500	0.662	0.003	98.81	0.45	99.55
700	0.659	0.002	98.36	0.30	99.70
900	0.666	0.002	99.40	0.30	99.70
1100	0.664	0.002	99.10	0.30	99.70
1300	0.663	0.001	98.96	0.15	99.85
1500	0.660	0.002	98.51	0.30	99.70

การหาปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันของ
 สีติสเพอร์ส LONSPERSE SCALET GS 200%

ปริมาณอลูมิเนียม ซัลเฟต (มก./ล.)	ค่าการดูดกลืนแสง		ปริมาณสีข้อม(มก./ล.)		ร้อยละการกำจัด สีข้อม
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	
0	1.180	1.141	115.69	111.86	3.31
300	1.182	0.003	115.88	0.29	99.75
500	1.179	0.003	115.59	0.29	99.75
700	1.184	0.002	116.08	0.20	99.83
900	1.181	0.001	115.78	0.10	99.92
1100	1.178	0.001	115.49	0.10	99.92
1300	1.183	0.001	115.98	0.10	99.92
1500	1.182	0.002	115.88	0.20	99.83

การทดลองที่ 3.3.2.2 การหาค่าพีเอชที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน
 ชุดการทดลองที่ 1 การหาค่าพีเอชที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน
 ของสีรีแอกทีฟ (COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150% และ COLVAZOL
 YELLOW 3RS 150%)

การหาค่าพีเอชที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันของสีรีแอกทีฟ
 COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150%

พีเอช	ค่าการดูดกลืนแสง		ปริมาณสีข้อม(มก./ล.)		ร้อยละการกำจัด สีข้อม
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	
5	1.992	1.384	108.85	75.63	30.52
7	1.991	1.380	108.80	75.41	30.69
9	1.994	1.383	108.96	75.57	30.64
11	1.992	1.379	108.85	75.36	30.77

การหาค่าพีเอชที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันของสีรีแอกทีฟ
 COLVAZOL YELLOW 3RS 150%

พีเอช	ค่าการดูดกลืนแสง		ปริมาณสีข้อม(มก./ล.)		ร้อยละการกำจัด สีข้อม
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	
5	1.395	0.814	116.25	67.83	41.65
7	1.392	0.795	116.00	66.25	42.89
9	1.391	0.768	115.92	64.00	44.79
11	1.394	0.721	116.17	60.08	48.28

ชุดการทดลองที่ 2 การหาค่าพีเอชที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันของสปีดิสเพอร์ส (LONSPERSE BLUE UNSE 200% และ LONSPERSE SCALET GS 200%)

การหาค่าพีเอชที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันของสปีดิสเพอร์ส LONSPERSE BLUE UNSE 200%

พีเอช	ค่าการดูดกลืนแสง		ปริมาณสีข้อม(มก./ล.)		ร้อยละการกำจัดสีข้อม
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	
5	0.659	0.004	98.36	0.60	99.39
7	0.660	0.004	98.51	0.60	99.39
9	0.661	0.003	98.66	0.45	99.55
11	0.663	0.002	98.96	0.30	99.70

การหาค่าพีเอชที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันของสปีดิสเพอร์ส LONSPERSE SCALET GS 200%

พีเอช	ค่าการดูดกลืนแสง		ปริมาณสีข้อม(มก./ล.)		ร้อยละการกำจัดสีข้อม
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	
5	1.182	0.004	115.88	0.39	99.66
7	1.180	0.003	115.69	0.29	99.75
9	1.181	0.004	115.78	0.39	99.66
11	1.180	0.002	115.69	0.20	99.83

การทดลองที่ 3.3.3 การกำจัดสีข้อมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน

การทดลองที่ 3.3.3.1 การหาปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน

ชุดการทดลองที่ 1 การหาปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันของสีรีแอกทีฟ (COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150% และ COLVAZOL YELLOW 3RS 150%)

การหาปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันของสีรีแอกทีฟ COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150%

ปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟต (มก./ล)	ค่าการดูดกลืนแสง		ปริมาณสีข้อม(มก./ล.)		ร้อยละการกำจัดสีข้อม
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	
0	2.448	2.448	133.77	133.77	0.00
700	2.451	2.449	133.93	133.83	0.08
1000	2.451	2.448	133.93	133.77	0.12
1300	2.455	2.443	134.15	133.50	0.49
1600	2.462	2.519	134.54	137.65	-2.32
1900	2.46	2.443	134.43	133.50	0.69
2200	2.448	2.441	133.77	133.39	0.29
2500	2.445	2.442	133.61	133.44	0.12

การหาปริมาณอูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันของ
 สีรีแอกทีฟ COLVAZOL YELLOW 3RS 150%

ปริมาณอูมิเนียม ซัลเฟต(มก./ล.)	ค่าการดูดกลืนแสง		ปริมาณสีข้อม(มก./ล.)		ร้อยละการกำจัด สีข้อม
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	
0	1.593	1.589	132.75	132.42	0.25
700	1.592	1.590	132.67	132.50	0.13
1000	1.594	1.587	132.83	132.25	0.44
1300	1.597	1.586	133.08	132.17	0.69
1600	1.600	1.586	133.33	132.17	0.88
1900	1.598	1.588	133.17	132.33	0.63
2200	1.599	1.582	133.25	131.83	1.06
2500	1.597	1.582	133.08	131.83	0.94

ชุดการทดลองที่ 2 การหาปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการ
โคแอกกูเลชันของสีดิสเพอร์ส (LONSPERSE BLUE UNSE 200% และ
LONSPERSE SCALET GS 200%)

การหาปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันของ
สีดิสเพอร์ส LONSPERSE BLUE UNSE 200%

ปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟต (มก./ล.)	ค่าการดูดกลืนแสง		ปริมาณสีข้อม (มก./ล.)		ร้อยละการกำจัด สีข้อม
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	
0	0.166	0.108	24.78	16.12	34.94
300	0.177	0.056	26.42	8.36	68.36
500	0.165	0.057	24.63	8.51	65.45
700	0.167	0.004	24.93	0.60	97.60
900	0.165	0.001	24.63	0.15	99.39
1100	0.159	0.001	23.73	0.15	99.37
1300	0.168	0.001	25.07	0.15	99.40
1500	0.166	0.002	24.78	0.30	98.80

การหาปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟตที่เหมาะสมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันของ
 สีดิสเพอร์ส LONSPERSE SCALET GS 200%

ปริมาณอลูมิเนียมซัลเฟต (มก./ล.)	ค่าการดูดกลืนแสง		ปริมาณสีข้อม (มก./ล.)		ร้อยละการกำจัด สีข้อม
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	
0	0.179	0.136	17.55	13.33	24.02
300	0.184	0.081	18.04	7.94	55.98
500	0.182	0.081	17.84	7.94	55.49
700	0.184	0.009	18.04	0.88	95.11
900	0.191	0.003	18.73	0.29	98.43
1100	0.189	0.004	18.53	0.39	97.88
1300	0.190	0.005	18.63	0.49	97.37
1500	0.182	0.004	17.84	0.39	97.80

การทดลองที่ 3.3.4 การกำจัดสีข้อมในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันร่วมกับพอลิเมอร์
 การทดลองที่ 3.3.4.1 การหาปริมาณของพอลิเมอร์ที่เหมาะสมในการตกตะกอนร่วมกับบอคูมินีเยม
 ซัลเฟตในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชัน

ชุดการทดลองที่ 1 การหาปริมาณของพอลิเมอร์ที่เหมาะสมในการตกตะกอนร่วมกับบอคูมินีเยม
 ซัลเฟตในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันของสีรีแอกทีฟ
 (COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150% และ COLVAZOL YELLOW
 3RS 150%)

การหาปริมาณของพอลิเมอร์ที่เหมาะสมในการตกตะกอนร่วมกับบอคูมินีเยมซัลเฟตในน้ำเสียจริง
 ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันของสีรีแอกทีฟ COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150%

ปริมาณพอลิเมอร์ (มก./ล.)	ค่าการดูดกลืนแสง		ปริมาณสีข้อม (มก./ล.)		ร้อยละการกำจัด สีข้อม
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	
0	2.449	2.551	133.83	139.40	-4.16
100	2.448	2.552	133.77	139.45	-4.25
200	2.449	2.550	133.83	139.34	-4.12
300	2.450	2.551	133.88	139.40	-4.12
400	2.450	2.55	133.88	139.34	-4.08
500	2.450	2.553	133.88	139.51	-4.20
600	2.450	2.552	133.88	139.45	-4.16
700	2.452	2.553	133.99	139.51	-4.12

การหาปริมาณของพอลิเมอร์ที่เหมาะสมในการตกตะกอนร่วมกับอลูมิเนียมซัลเฟตในน้ำเสียจริง
ด้วยกระบวนการ โคแอกกูเลชันของสีรีแอกทีฟ COLVAZOL YELLOW 3RS 150%

ปริมาณพอลิเมอร์ (มก./ล.)	ค่าการดูดกลืนแสง		ปริมาณสีข้อม (มก./ล.)		ร้อยละการกำจัด สีข้อม
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	
0	1.584	1.691	132.00	140.92	-6.76
100	1.586	1.695	132.17	141.25	-6.87
200	1.584	1.692	132.00	141.00	-6.82
300	1.583	1.690	131.92	140.83	-6.76
400	1.585	1.697	132.08	141.42	-7.07
500	1.585	1.692	132.08	141.00	-6.75
600	1.585	1.695	132.08	141.25	-6.94
700	1.586	1.692	132.17	141.00	-6.68

ชุดการทดลองที่ 2 การหาปริมาณของพอลิเมอร์ที่เหมาะสมในการตกตะกอนร่วมกับบอคูมินีเยม
ซัลเฟตในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันของสปีดิสเพอร์ส
(LONSPERSE BLUE UNSE 200% และ LONSPERSE SCALET GS
200%)

การหาปริมาณของพอลิเมอร์ที่เหมาะสมในการตกตะกอนร่วมกับบอคูมินีเยมซัลเฟตในน้ำเสียจริง
ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันของสปีดิสเพอร์ส LONSPERSE BLUE UNSE 200%

ปริมาณพอลิเมอร์ (มก./ล.)	ค่าการดูดกลืนแสง		ปริมาณสีข้อม (มก./ล.)		ร้อยละการกำจัด สีข้อม
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	
0	0.160	0.002	23.88	0.30	98.75
100	0.162	0.001	24.18	0.15	99.38
200	0.160	0.005	23.88	0.75	96.88
300	0.158	0.002	23.58	0.30	98.73
400	0.159	0.002	23.73	0.30	98.74
500	0.157	0.002	23.43	0.30	98.73
600	0.157	0.002	23.43	0.30	98.73
700	0.160	0.001	23.88	0.15	99.38

การหาปริมาณของพอลิเมอร์ที่เหมาะสมในการตกตะกอนร่วมกับอลูมิเนียมซัลเฟตในน้ำเสียจริง
ด้วยกระบวนการโคแอกกูเลชันของสปีดิสเพอร์ส LONSPERSE SCALET GS 200%

ปริมาณพอลิเมอร์ (มก./ล.)	ค่าการดูดกลืนแสง		ปริมาณสีข้อม (มก./ล.)		ร้อยละการกำจัด สีข้อม
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	
0	0.183	0.003	17.94	0.29	98.36
100	0.184	0.002	18.04	0.20	98.91
200	0.189	0.001	18.53	0.10	99.47
300	0.181	0.001	17.75	0.10	99.45
400	0.184	0.003	18.04	0.29	98.37
500	0.179	0.01	17.55	0.98	94.41
600	0.182	0.004	17.84	0.39	97.80
700	0.180	0.004	17.65	0.39	97.78

การทดลองที่ 3.3.5 การกำจัดสีข้อมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน

การทดลองที่ 3.3.5.1 การหาค่าพีเอชที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน

ชุดการทดลองที่ 1 การหาค่าพีเอชที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชันของสีรีแอกทีฟ (COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150%)

การหาค่าพีเอชที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชันของสีรีแอกทีฟ (COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150%) ครั้งที่ 1

พีเอช		ค่าการดูดกลืนแสง		ปริมาณสีข้อม(มก./ล.)		ร้อยละการกำจัดสีข้อม
ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	
5.02	8.19	1.888	0.113	103.17	6.17	94.01
7.03	8.17	1.888	0.045	103.17	2.46	97.62
9.00	8.40	1.889	0.178	103.22	9.73	90.58
11.00	9.30	1.818	0.617	99.34	33.72	66.06

การหาค่าพีเอชที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชันของสีรีแอกทีฟ (COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150%) ครั้งที่ 2

พีเอช		ค่าการดูดกลืนแสง		ปริมาณสีข้อม(มก./ล.)		ร้อยละการกำจัดสีข้อม
ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	
5.04	8.21	1.886	0.116	103.06	6.34	93.85
7.02	8.18	1.897	0.045	103.66	2.46	97.63
9.02	8.42	1.891	0.179	103.33	9.78	90.53
11.02	9.32	1.819	0.617	99.40	33.72	66.08

การหาค่าพีเอชที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชันของ
สีรีแอกทีฟ (COLVAZOL BRILL RED 3BSN 150%) เฉลี่ย

พีเอช	ครั้งที่	ร้อยละการกำจัดสีข้อม
5	1	94.01
	2	93.85
	เฉลี่ย	93.93
7	1	97.62
	2	97.63
	เฉลี่ย	97.63
9	1	90.58
	2	90.53
	เฉลี่ย	90.56
11	1	66.06
	2	66.08
	เฉลี่ย	66.07

ชุดการทดลองที่ 2 การหาค่าพีเอชที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชันของสปีดิสเพอร์ส (LONSPERSE SCALET GS 200%)

การหาค่าพีเอชที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชันของสปีดิสเพอร์ส (LONSPERSE SCALET GS 200%) ครั้งที่ 1

พีเอช		ค่าการดูดกลืนแสง		ปริมาณสีข้อม(มก./ล.)		ร้อยละการกำจัดสีข้อม
ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	
5.06	8.13	0.820	0.053	80.39	5.20	93.54
7.04	8.30	0.801	0.006	78.53	0.59	99.25
9.01	8.75	0.804	0.002	78.82	0.20	99.75
11.00	9.66	0.820	0.109	80.39	10.69	86.71

การหาค่าพีเอชที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชันของสปีดิสเพอร์ส (LONSPERSE SCALET GS 200%) ครั้งที่ 2

พีเอช		ค่าการดูดกลืนแสง		ปริมาณสีข้อม(มก./ล.)		ร้อยละการกำจัดสีข้อม
ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	
5.04	8.11	0.820	0.053	80.39	5.20	93.54
7.06	8.27	0.802	0.006	78.63	0.59	99.25
9.04	8.73	0.805	0.001	78.92	0.10	99.88
11.02	9.68	0.822	0.110	80.59	10.78	86.62

การหาค่าพีเอชที่เหมาะสมในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชันของ
 สีดิสเพอร์ส (LONSPERSE SCALET GS 200%) เฉลี่ย

พีเอช	ครั้งที่	ร้อยละการกำจัดสีข้อม
5	1	93.54
	2	93.54
	เฉลี่ย	93.54
7	1	99.25
	2	99.25
	เฉลี่ย	99.25
9	1	99.75
	2	99.88
	เฉลี่ย	99.82
11	1	86.71
	2	86.62
	เฉลี่ย	86.67

การทดลองที่ 3.3.5.2 การหาระยะเวลาที่เหมาะสมในการให้กระแสไฟฟ้าในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วย
กระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน

ชุดการทดลองที่ 1 การหาระยะเวลาที่เหมาะสมในการให้กระแสไฟฟ้าในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วย
กระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชันของสีรีแอกทีฟ (COLVAZOL BRILL
RED 3BSN 150%)

เวลา (นาท)	ครั้งที่	พีเอช		ค่าการดูดกลืนแสง		ปริมาณสียอม (มก./ล.)		ร้อยละการกำจัด สียอม
		ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	
10	1	7.07	8.06	1.888	0.799	103.17	43.66	57.68
	2	7.03	8.05	1.889	0.800	103.22	43.72	57.65
	เฉลี่ย							57.66
20	1	7.05	8.15	1.887	0.608	103.11	33.22	67.78
	2	7.03	8.16	1.886	0.606	103.06	33.11	67.87
	เฉลี่ย							67.82
30	1	7.05	8.56	1.888	0.468	103.17	25.57	75.21
	2	7.04	8.55	1.889	0.646	103.22	35.30	65.80
	เฉลี่ย							70.51
40	1	7.06	8.66	1.887	0.381	103.11	20.82	79.81
	2	7.04	8.67	1.888	0.382	103.17	20.87	79.77
	เฉลี่ย							79.79
50	1	7.05	8.3	1.889	0.310	103.22	16.94	83.59
	2	7.02	8.31	1.887	0.312	103.11	17.05	83.47
	เฉลี่ย							83.53

ชุดการทดลองที่ 2 การหาระยะเวลาที่เหมาะสมในการให้กระแสไฟฟ้าในน้ำเสียสังเคราะห์ด้วย
กระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชันของสปีดิสเพอร์ส
(LONSPERSE SCALET GS 200%)

เวลา (นาที)	ครั้งที่	พีเอช		ค่าการดูดกลืนแสง		ปริมาณสีข้อม (มก./ล.)		ร้อยละการกำจัด สีข้อม
		ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	
10	1	9.02	8.21	0.823	0.064	80.69	6.27	92.22
	2	9.00	8.23	0.822	0.061	80.59	5.98	92.58
	เฉลี่ย							92.40
20	1	9.01	8.22	0.822	0.004	80.59	0.39	99.51
	2	9.00	8.23	0.824	0.003	80.78	0.29	99.64
	เฉลี่ย							99.57
30	1	9.03	8.21	0.822	0.001	80.59	0.10	99.88
	2	9.02	8.32	0.823	0.002	80.69	0.20	99.76
	เฉลี่ย							99.82

การทดลองที่ 3.3.6 การกำจัดสีขุ่นในน้ำเสียจริงด้วยกระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน
 การทดลองที่ 3.3.6.1 การหาระยะเวลาที่เหมาะสมในการให้กระแสไฟฟ้าในน้ำเสียจริงด้วย
 กระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชัน

ชุดการทดลองที่ 1 การหาระยะเวลาที่เหมาะสมในการให้กระแสไฟฟ้าในน้ำเสียจริงด้วย
 กระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชันของสีรีแอกทีฟ (COLVAZOL BRILL
 RED 3BSN 150%)

เวลา (นาที)	ครั้งที่	พีเอช		ค่าการดูดกลืนแสง		ปริมาณสีขุ่น (มก./ล.)		ร้อยละการกำจัด สีขุ่น
		ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	
10	1	7.05	8.37	2.458	2.458	134.32	134.32	0.00
	2	7.04	8.35	2.457	2.456	134.26	134.21	0.04
	เฉลี่ย							0.02
20	1	7.03	8.53	2.459	2.479	134.37	135.46	-0.81
	2	7.02	8.55	2.457	2.478	134.26	135.41	-0.85
	เฉลี่ย							-0.83
30	1	7.05	8.52	2.458	2.578	134.32	140.87	-4.88
	2	7.04	8.53	2.459	2.576	134.37	140.77	-4.76
	เฉลี่ย							-4.82
40	1	7.05	8.66	2.457	2.463	134.26	134.59	-0.24
	2	7.03	8.63	2.458	2.464	134.32	134.64	-0.24
	เฉลี่ย							-0.24
50	1	7.05	8.85	2.457	2.466	134.26	134.75	-0.37
	2	7.04	8.88	2.456	2.468	134.21	134.86	-0.49
	เฉลี่ย							-0.43

ชุดการทดลองที่ 2 การหาระยะเวลาที่เหมาะสมในการให้กระแสไฟฟ้าในน้ำเสียจริงด้วย
 กระบวนการอิเล็กโทรโคแอกกูเลชันของสดีติสเพอร์ส
 (LONSPERSE SCALET GS 200%)

เวลา (นาที)	ครั้งที่	พีเอช		ค่าการดูดกลืนแสง		ปริมาณสีข้อม (มก./ล.)		ร้อยละการกำจัด สีข้อม
		ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	
10	1	9.08	8.06	0.189	0.025	18.53	2.45	86.77
	2	9.06	8.04	0.188	0.026	18.43	2.55	86.17
	เฉลี่ย							86.47
20	1	9.06	8.25	0.187	0.020	18.33	1.96	89.30
	2	9.05	8.27	0.189	0.019	18.53	1.86	89.95
	เฉลี่ย							89.63
30	1	9.08	8.54	0.188	0.019	18.43	1.86	89.89
	2	9.07	8.56	0.187	0.020	18.33	1.96	89.30
	เฉลี่ย							89.60
40	1	9.06	8.70	0.188	0.023	18.43	2.25	87.77
	2	9.07	8.72	0.189	0.024	18.53	2.35	87.30
	เฉลี่ย							87.53